

วารสารการจัดการความรู้

สารบัญ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ฉบับที่ ๘

เรื่องจากปก	๕
หัวข้อตอน...เริ่มต้นกระบวนการทางรัฐสภา	
นันทาทัดตะนักรบริหาร	๑๒
เรื่อง การเตรียมความพร้อมต้อนรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔	
เปิดวิสัยทัศน์ KM	๒๐
เปิดวิสัยทัศน์เทคนิคการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	
ในการอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเข้าประชุม	
ความรู้สู่ภูมิปัญญา	๓๑
การปฏิบัติงานออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	
การปฏิบัติงานด้านการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน	
มุมนิตยบัญญัติ	๔๘
การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ (Amendment of Constitution)	
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตอนที่ 4	
สารวิชาการ	๕๘
เรื่อง การตั้งผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	
และการตั้งผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	
แวดวงชาวสภา	๗๒
บรรณาธิการ	๐๐

บทบรรณาธิการ

วารสารการจัดการความรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ฉบับนี้เป็นฉบับที่ ๑๒ ประจำเดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๔ ได้นำเสนอเนื้อหาที่หลากหลายในประเด็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมต้อนรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยเริ่มจากเรื่องจากปก ทำขึ้นตอน...เริ่มต้นกระบวนการทางรัฐสภา บทสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ สำนักบริหารงานกลาง รวมไปถึงเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการ อาทิ การออกบัตรประจำตัว เจ้าหน้าที่ของรัฐของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การปฏิบัติงานด้านการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน การตั้งผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการตั้งผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เทคนิคการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเข้าประชุม

ท่านผู้อ่านท่านใดสนใจ ส่งบทความ ผลงานการวิจัย หรือข่าวสาร เรื่องราวที่น่าสนใจที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ (KM) สามารถจัดส่งมาได้ที่กองบรรณาธิการ (กลุ่มงานวิชาการและประสานการพัฒนา สำนักพัฒนาบุคลากร อาคารทิปโก้ ชั้น ๒๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๔๓ อีเมลล์ kujournal@hotmail.com กองบรรณาธิการหวังว่า วารสารการจัดการความรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่บุคลากรของสำนักงาน ฯ และผู้อ่านทั่วไป

เรื่องจากปก

ห้าขั้นตอน...เริ่มต้นกระบวนการทางรัฐสภา

สุเทพ เอี่ยมคง *

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ เป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ ๒๔ ในประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของไทย นับตั้งแต่ที่ได้มีการเลือกตั้ง (ทางอ้อม) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประเภทที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๔๗๖ ซึ่งทุกครั้งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง และการใช้

*สุเทพ เอี่ยมคง . วิทยากรชำนาญการพิเศษ สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อำนาจอธิปไตยของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย โดยการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนที่มีนโยบายตรงกับความต้องการของตนเอง ซึ่งผู้แทนเหล่านี้ต้องเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนตามกระบวนการทางรัฐสภา

ด้วยหลักการดังกล่าว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเกือบทุกฉบับจึงกำหนดเรื่องการเป็นตัวแทนของประชาชนไว้ว่า “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาย่อมเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย โดยไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติ มอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย โดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์” โดยหลักการดังกล่าวนี้มีมาตั้งแต่เมื่อครั้งจัดทำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕ ได้เขียนไว้อย่างชัดเจนเลยว่า “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรย่อมเป็นผู้แทนของปวงชนชาวสยาม มิใช่แทนเฉพาะผู้ที่เลือกตั้งตนขึ้นมา ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามความเห็นของตนโดยบริสุทธิ์ใจ ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมายใด” เพื่อให้หลักการดังกล่าวผูกพันต่อจิตใจที่ต้องยึดมั่นถือมั่น จึงกำหนดให้ก่อนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้ารับหน้าที่ ต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรด้วยถ้อยคำว่า “ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์

สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ”

การดำเนินงานตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา นอกจากต้องเป็นไปตามบทกฎหมายที่วางไว้แล้ว ยังมีขนบธรรมเนียมแบบแผน วัฒนธรรมการเมือง (แบบไทย) เจือปนอยู่ไม่น้อย ซึ่งเป็นเป็นคางความสวยงามอย่างหนึ่งของการเมืองไทย

รัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา

ในการตราบทกฎหมายอัยการทั้งหลายทั้งปวง ขึ้นบังคับใช้ภายในแผ่นดินนั้น จำเดิมในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ถือเป็นพระราชอำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดของพระมหากษัตริย์ แต่เมื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภาแล้ว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕ ได้

วางหลักการไว้ว่า “พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจอธิปไตยโดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร” นั้นหมายความว่า การออกกฎหมายขึ้นใช้บังคับในแผ่นดินยังคงเป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ต่อมาภายหลังมิได้เขียนเจาะจงชัดเจนเพียงนี้

ก่อนปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของรัฐสภานั้น พระมหากษัตริย์จะทรงเรียกประชุมรัฐสภา “ภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้มีการเรียกประชุมรัฐสภาเพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก” และ “พระมหากษัตริย์จะเสด็จพระราชดำเนินมาทรงทำรัฐพิธีเปิดประชุมสมัยสามัญทั่วไปครั้งแรก ด้วยพระองค์เอง หรือจะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระราชทายาทซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว หรือผู้ใดคนหนึ่งเป็นผู้แทนพระองค์ มาทำรัฐพิธีก็ได้” การที่พระมหากษัตริย์เสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภานั้น มีที่มาจากธรรมเนียมปฏิบัติที่สืบต่อมาแต่โบราณกาลเมื่อครั้งยังปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ที่ถือว่าการปกครองบ้านเมืองเป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ และเมื่อเทียบเคียงกับประเทศอังกฤษแล้ว ซึ่งเป็นประเทศต้นแบบของการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา และมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขเช่นเดียวกับประเทศไทยของเรา จะคล้ายคลึง

กันเพียงแต่พระมหากษัตริย์ (หรือพระราชินี) ของอังกฤษจะเสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุม ณ สภาขุนนางเท่านั้น

สิ่งสำคัญที่สุดในรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา คือ พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานแก่สมาชิกรัฐสภา แสดงความในพระราชหฤทัย ที่ทรงมุ่งหวังให้ผู้แทนปวงชนชาวไทยทำหน้าที่ของตนอย่างสมบูรณ์ เป็นพระบรมราโชวาทที่สมาชิกรัฐสภาน้อมรับใส่เกล้าใส่กระหม่อมยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่อย่างสูงสุด

การเลือกประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

หลังจากมีรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภาแล้ว สภาผู้แทนราษฎรจะมีการประชุมเพื่อพิจารณาเลือกประธานสภาผู้แทนราษฎร และรองประธานสภาผู้แทนราษฎร โดยเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะเชิญสมาชิกผู้ที่มีอายุสูงสุดที่อยู่ในที่ประชุม ทำหน้าที่ประธานชั่วคราวของที่ประชุม ในการ

เลือกประธานและรองประธานนั้น ใช้วิธีเดียวกัน กล่าวคือ สมาชิกแต่ละคน มีสิทธิเสนอชื่อได้หนึ่งชื่อและต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน หากมีผู้เสนอชื่อเป็นประธานเพียงชื่อเดียวให้ถือว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้นเป็นผู้ได้รับเลือก กรณีที่มติที่ประชุมให้มีรองประธานสภาสองคน ให้เลือกรองประธานคนที่หนึ่งก่อน ซึ่งเมื่อเลือกได้แล้ว เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรี นำความขึ้นกราบบังคมทูลพระมหากษัตริย์เพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป

ประธานสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจหน้าที่ (๑) เป็นประธานของที่ประชุม (๒) กำกับดูแลการดำเนินกิจการของสภาผู้แทนราษฎร (๓) ควบคุมรักษาความสงบเรียบร้อยในที่ประชุม ถึงบริเวณสภา (๔) เป็นผู้แทนของสภาในกิจการภายนอก (๕) แต่งตั้งกรรมการเพื่อดำเนินกิจการใด ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อกิจการของสภา (๖) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ส่วนรองประธานสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจหน้าที่ช่วยประธานในกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของประธาน หรือปฏิบัติหน้าที่ตามที่ประธานมอบหมาย

นอกจากนี้ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรนั้น ประธานสภาผู้แทนราษฎร ต้องจัดให้มีการบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกแต่ละคน และเปิดเผยบันทึกดังกล่าวไว้ในที่ที่ประชาชนอาจเข้าไปตรวจสอบได้ เว้นแต่กรณีการออกเสียงลงคะแนนเป็นการลับ

ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรดำรงตำแหน่งจนสิ้นอายุของสภา หรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร แต่ย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อ (๑) ขาดจากสมาชิกภาพแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิก (๒) ลาออกจากตำแหน่ง (๓) ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือข้าราชการการเมืองอื่น (๔) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก แม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอกการลงโทษ เว้นแต่เป็นกรณีที่ดีดียังไม่ถึงที่สุด หรือมีการรอกการลงโทษในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท ทั้งนี้ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรต้องวางตนเป็นกลาง ในการปฏิบัติหน้าที่ จะเป็นกรรมการบริหารหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองขณะเดียวกันมิได้

การเลือกนายกรัฐมนตรี

นายกรัฐมนตรี เป็นตำแหน่งที่ได้รับการโปรดเกล้า แต่งตั้งจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นหัวหน้าของฝ่ายบริหารในระบอบการปกครอง

แบบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภาเป็นผู้นำ คณะรัฐมนตรี เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของ ข้าราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน มีหน้าที่รับผิดชอบ ในการบริหารราชการแผ่นดิน ตำแหน่งนี้ จึงเป็นตำแหน่งที่ทรงคุณค่าและมีเกียรติยศ อย่างยิ่ง

ในกระบวนการทางรัฐสภานั้น สภาผู้แทนราษฎรจะพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งเป็นสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร ที่สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี โดยที่ต่อกระทำให้แล้วเสร็จภายในสามสิบ วันนับแต่วันที่มีการเรียกประชุมรัฐสภาเป็น ครั้งแรก การเสนอชื่อบุคคลซึ่งสมควรได้รับ แต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีนั้นต้องมีสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของ จำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภา ผู้แทนราษฎรรับรอง และมติของสภาผู้แทน ราษฎรที่เห็นชอบด้วยในการแต่งตั้งบุคคล ใดให้เป็นนายกรัฐมนตรี ต้องมีคะแนนเสียง มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร การลงมติ เลือกนายกรัฐมนตรีนี้ ให้กระทำโดยการลง คะแนนโดยเปิดเผย เมื่อดำเนินการเลือก แล้วให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรนำความ ขึ้นกราบบังคมทูลพระมหากษัตริย์เพื่อทรง แต่งตั้งต่อไป

ในกรณีที่พ้นกำหนดสามสิบวันนับ แต่วันที่มีการเรียกประชุมรัฐสภา เพื่อให้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มาประชุมเป็น ครั้งแรกแล้ว ไม่ปรากฏว่ามีบุคคลใดได้รับ

คะแนนเสียงเห็นชอบให้ได้รับแต่งตั้งเป็น นายกรัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎร จะนำความขึ้นกราบบังคมทูลภายในสิบห้า วันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าวเพื่อ ทรงมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งบุคคลซึ่ง ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดเป็นนายกรัฐมนตรี หลังจากได้รับแต่งตั้งแล้ว นายกรัฐมนตรีจะ ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินกว่าแปดปีมิได้

ธรรมเนียมปฏิบัติทางการเมือง ที่ผ่านมา ในกรณีที่ไม่มีพรรคการเมือง ใดได้รับการเลือกตั้งเป็นเสียงข้างมากใน สภาผู้แทนราษฎร จะให้เกิดกรณีแก้หัวหน้า พรรคการเมือง (หรือผู้นำพรรคการเมือง) ที่ได้รับการเลือกตั้งมากที่สุดรวบรวมเสียง สนับสนุนจากพรรคการเมืองอื่นเพื่อเป็น เสียงข้างมากสนับสนุนเป็นนายกรัฐมนตรี และจัดตั้งคณะรัฐมนตรีบริหารราชการ แผ่นดิน ต่อไป

การแถลงนโยบายของคณะ รัฐมนตรีต่อรัฐสภา

นายกรัฐมนตรี จะเป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินการสรรหาบุคคลที่มีความรู้

ความสามารถอย่างเหมาะสมเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรี ซึ่งอาจจะเป็นบุคคลทั้งที่เป็นและไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และทั้งจากพรรคการเมืองสังกัดเดียวกันกับนายกรัฐมนตรี และต่างพรรคการเมือง ในกรณีต้องตั้งคณะรัฐมนตรีมากกว่าหนึ่งพรรค โดยพิจารณาจากนโยบายที่ไปในทิศทางเดียวกันเป็นหลัก เมื่อจัดทำรายชื่อเรียบร้อยแล้วจึงนำขึ้นกราบบังคมทูลพระมหากษัตริย์เพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป

ปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภานั้น มีหลักการสำคัญประการหนึ่งคือ ให้รัฐสภาเป็นศูนย์กลางของอำนาจทางการเมืองการปกครอง ทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติมีอำนาจในการออกกฎหมาย บังคับใช้ภายในรัฐ ควบคุม ตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญ ๆ ของแผ่นดิน การวางหลักให้ฝ่ายนิติบัญญัติสามารถควบคุมฝ่ายบริหารได้นั้น ฝ่ายนิติบัญญัติฝ่ายบริหารโดยคณะรัฐมนตรีจะต้องแถลงนโยบายต่อรัฐสภาก่อนที่จะเข้าบริหารราชการแผ่นดิน อันเป็นการเริ่มต้นควบคุมการบริหารงานของคณะรัฐมนตรีให้บรรลุตามเป้าหมายและดำเนินไปตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา และถ้าหากรัฐธรรมนูญเช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๓ และบางฉบับก่อนหน้านี้ ให้สภาผู้แทนราษฎรลงมติความไว้วางใจในนโยบายของคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว การแถลงนโยบายก่อนเข้ารับ

ราชการแผ่นดินก็就会有ความหมายไปถึงการให้ความเห็นชอบคณะรัฐมนตรีที่จัดตั้งขึ้นด้วย

การที่คณะรัฐมนตรีต้องแถลงนโยบายต่อรัฐสภานั้น (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๓ ให้แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร) เนื่องจากว่านายกรัฐมนตรีไม่ได้มาจากการเลือกตั้งโดยตรง แต่มาจากการเลือกตั้งทางอ้อมโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสียงข้างมาก จึงต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันต่อรัฐสภา ซึ่งเป็นการรักษาดุลอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร

การแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา จะกระทำภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีเข้าเฝ้าฯ ถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ (เป็นวันเข้ารับหน้าที่) แล้วภายในสิบห้าวันนับแต่วันเข้ารับหน้าที่ พร้อมทั้งต้องชี้แจงการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐโดยไม่มีการลงมติความไว้วางใจ อย่างไรก็ตาม ก่อนการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา หากมีกรณีที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะกระทบต่อประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน คณะรัฐมนตรีที่เข้ารับหน้าที่จะดำเนินการไปพลางก่อนเพียงเท่าที่จำเป็นก็ได้

ในการบริหารราชการแผ่นดิน รัฐมนตรีต้องดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภาและต้องรับผิดชอบต่อ

สภาผู้แทนราษฎรในหน้าที่ของตน รวมทั้งต้องรับผิดชอบร่วมกันต่อรัฐสภาในนโยบายทั่วไปของคณะรัฐมนตรี

แต่งตั้งผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

ภายหลังที่คณะรัฐมนตรีเข้าบริหารราชการแผ่นดินแล้ว ซึ่งหมายถึงคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินต่อรัฐสภาแล้ว จะดำเนินการในการแต่งตั้งผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เพื่อเป็นการตอบสนองเจตนารมณ์ของการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา ที่ถือหลักการยอมรับเสียงข้างมาก และให้ความสำคัญต่อเสียงข้างน้อย

ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร แรกเริ่มเดิมทีมีขึ้นในประเทศที่มีพรรคการเมืองระบบสองพรรค โดยหัวหน้าพรรคการเมืองที่ไม่ได้จัดตั้งรัฐบาล จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เช่น ประเทศอังกฤษ ให้ความสำคัญกับพรรคการเมืองฝ่ายค้านได้รับเกียรติเท่าเทียมกับรัฐบาล โดยเมื่อเรียกฝ่ายรัฐบาลว่า “รัฐบาลในสมเด็จพระราชินีนาถ” (Her Majesty’s Government) ย่อมเรียกฝ่ายค้านว่า “ฝ่ายค้านในสมเด็จพระราชินีนาถ” (Her Majesty’s Opposition) ด้วยเช่นกัน

ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร (Leader of the Opposition) หมายถึง บุคคลซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งขึ้นจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นหัวหน้าพรรคการเมืองที่

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสังกัดของพรรคมิได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี และมีจำนวนมากที่สุดในบรรดาพรรคการเมือง ที่สมาชิกในสังกัดมิได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี แต่ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรในขณะแต่งตั้ง ในกรณีที่ไม่มีพรรคการเมืองใดในสภาผู้แทนราษฎรมีลักษณะที่กำหนดไว้ ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เป็นหัวหน้าพรรคการเมืองซึ่งได้รับเสียงสนับสนุนข้างมากจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพรรคการเมืองที่สมาชิกในสังกัดของพรรคนั้นมิได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี เป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ในกรณีที่มีเสียงสนับสนุนเท่ากัน ให้ใช้วิธีจับสลาก ในการแต่งตั้งผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา เพราะเป็นผู้นำของพรรคการเมืองฝ่ายค้าน ที่เป็นกลไกในการรักษาดุลอำนาจทางการเมืองการปกครองมิให้พรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาลซึ่งเป็นฝ่ายเสียงข้างมากที่ได้อำนาจรัฐบริหารราชการแผ่นดินใช้อำนาจที่ได้มานั้นผิดพลาดจนเกิดผลเสียหายแก่แผ่นดิน

นับจากนี้ไป กระบวนการทางรัฐสภา จะเริ่มขึ้น โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ ความมั่นคงและความไพบูรณ์พูนสุข ของประเทศชาติและประชาชนชาวไทย.

นานาทัศนะนักบริหาร

การเตรียมความพร้อมต้อนรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕

เรียบเรียงโดย นางบุญพา เผ่าสำราญ*

นางสุภาวดี ชิดชิน**

นางอรวลิ จันทรบุญแก้ว***

แผนการเตรียมความพร้อมต้อนรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕

สำนักงานฯ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่ง คือ คณะกรรมการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับการเลือกตั้ง ประกอบด้วยกรรมการจำนวนทั้งหมด ๒๓ ท่าน โดยท่านเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานกรรมการ โดยมีรองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทุกท่าน และผู้แทนจากหน่วยงานที่

เกี่ยวข้องกับกำรรับสมาชิกรสภาผู้แทนราษฎรโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการต้อนรับ เรื่องงบประมาณ หรือในเรื่องของการให้บริการอะไรต่าง ๆ ได้แก่ สำนักการคลังและงบประมาณ สำนักการประชุม

กิจกรรมที่เตรียมไว้ในแผนการเตรียมความพร้อมต้อนรับสมาชิกรสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔

สำหรับแผนการเตรียมความพร้อมต้อนรับสมาชิกรสภาผู้แทนราษฎร จะ

สำนักการพิมพ์ สำนักบริหารงานกลาง สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักวิชาการ สำนักสารสนเทศ สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ รัฐสภา เป็นกรรมการ และดิฉัน (นางบุญพา เผ่าสำราญ) เป็นเลขานุการ

โดยคณะกรรมการชุดนี้มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานและคัดเลือกงาน/กิจกรรมที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะต้องดำเนินการเพื่อให้การรับสมาชิกรสภาผู้แทนราษฎรที่จะได้รับการเลือกตั้งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด รวมถึงจัดทำแผนดำเนินการและงบประมาณในการรับสมาชิกฯ

ประกอบด้วยแผน ๒ แผน ได้แก่ แผนดำเนินการในการรับการแสดงตนสมาชิกรสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับการเลือกตั้ง และแผนดำเนินการเรื่องรัฐพิธี โดยแผนดำเนินการในการรับการแสดงตนของสมาชิกรสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับการเลือกตั้งจะมีกิจกรรมหลัก ๆ ในเรื่องของการจัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ ที่จะต้องให้สมาชิกฯ กรอกเป็นหลักฐานของสำนักงานฯ การจัดเตรียมหนังสือและคู่มือสำหรับมอบให้กับสมาชิกฯ เพื่อเป็นคู่มือในการปฏิบัติหน้าที่ การผลิตสปอตความรู้/สปอตประชาสัมพันธ์ การเลือกตั้ง การจัดรายการเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา การเตรียม

นานาทัศนะนักบริหาร

การต้อนรับสมาชิกฯ ในวันแสดงตน โดยสำนักงานฯ กำหนดการรับการแสดงตนสมาชิกฯ ภายหลังจากที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว โดยรับการแสดงตนตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๘.๐๐ นาฬิกา ทุกวันโดยไม่เว้นวันหยุดราชการ

สำหรับเอกสารที่กำหนดให้สมาชิกฯ กรอกเป็นหลักฐานของสำนักงานฯ จะแบ่งเป็น ๒ ส่วน ส่วนแรกเป็นเอกสารที่กำหนดให้สมาชิกฯ กรอกในวันแสดงตน มี ๒ แบบ คือ แบบแสดงตน (แบบ ส.ส. ๑ ก) จะมีข้อความเพียงชื่อ - ชื่อสกุล และสถานที่ติดต่อ เพื่อให้สมาชิกฯ ใช้เวลาในการกรอกเอกสารให้น้อยที่สุด แบบที่ ๒ คือ แบบตัวอย่างลายมือชื่อ (แบบ ส.ส. ๒) ซึ่งจะใช้สำหรับการตรวจสอบลายมือชื่อเวลาที่สมาชิกฯ เสนอร่าง พ.ร.บ. ญัตติ กระทำฎาม การเข้าชื่อเพื่อถอดถอนหรือเพื่ออะไรต่าง ๆ ก็จะต้องมีการตรวจสอบว่าเป็นลายมือชื่อของเขาจริงหรือไม่ เอกสารส่วนที่ ๒ จะเป็นเอกสารที่กำหนดให้สมาชิกฯ นำกลับไปกรอกและส่งคืนภายในกำหนดเวลา ซึ่งกำหนดให้ส่งคืนภายในเวลา ๓ วัน ซึ่งมีเอกสารทั้งหมด ๓ ชุด ชุดที่ ๑ ได้แก่แบบกรอกประวัติสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบ ส.ส. ๓) จะเป็นแบบกรอกประวัติโดยละเอียด แบบกรอกประวัติสำหรับการเผยแพร่ (แบบ ส.ส. ๔) ซึ่งเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ที่กำหนดให้การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลต้อง

ได้รับอนุญาตจากเจ้าของข้อมูล ซึ่งข้อมูลที่ได้จากแบบกรอกประวัติสำหรับการเผยแพร่นี้ก็จะเป็นไปใช้ในการจัดทำหนังสือทำเนียบสมาชิกฯ และเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของรัฐสภา แบบต่อไปก็จะเป็นแบบคำขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามแผนจะกำหนดให้จัดทำเป็นบัตรสมาร์ทการ์ด เพื่อใช้ในระบบลงทะเบียน เข้าประชุมและนับองค์ประชุม นอกจากนี้ยังใช้เป็นใบเบิกทางโดยสารเครื่องบิน รถยนต์ รถไฟ โดยมีการทำความตกลงกับบริษัทและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า เอกสาร ชุดที่ ๒ ได้แก่แบบขอใช้บริการรับเงิน โดยผ่านธนาคารพาณิชย์ แบบแจ้งค่าลดหย่อนในการคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย เอกสารชุดที่ ๓ ได้แก่ แบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งสำนักงานฯ อำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกฯ โดยประสานขอแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินฯ ตลอดจนคู่มือในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินฯ จากสำนักงาน ปปช. เพื่อให้สมาชิกฯ ได้ศึกษาและกรอกข้อมูล ส่วนการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินสมาชิกฯ ต้องไปยื่นที่ สำนักงาน ปปช. โดยตรง ทั้งนี้ ตามแผนจะมีการจัดโครงการสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วย

นอกเหนือจากการจัดทำเอกสารให้สมาชิกฯ กรอกด้วยลายมือแล้ว สำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดทำระบบ e-Form เพื่อให้สมาชิกกรอกข้อมูลแบบแสดงตน แบบกรอกประวัติสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และแบบกรอกประวัติสำหรับการเผยแพร่ได้ล่วงหน้าผ่านทาง website ของรัฐสภา โดยผ่านรหัสของแต่ละท่าน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกฯ ในเรื่องการกรอกเอกสารต่าง ๆ ทั้งนี้ ในวันที่สมาชิกฯ จะมาแสดงตนกับสำนักงานฯ สมาชิกฯ ก็สามารถจะพิมพ์เอกสารจากระบบมาเพื่อเป็นหลักฐานใน

การแสดงตนกับสำนักงานฯ ได้โดยไม่ต้องเสียเวลานานั่งกรอกเอกสารต่าง ๆ อีก โดยสำนักงานฯ เองก็ได้ข้อมูลเบื้องต้นจากระบบมาบริหารจัดการในระบบงานต่าง ๆ ของเรา โดยที่เจ้าตัวเป็นคนกรอกข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานของสำนักงานฯ ด้วย อันนี้คือสิ่งที่สำนักงานเตรียมการไว้

สำหรับหนังสือคู่มือต่าง ๆ ที่จัดเตรียมไว้สำหรับมอบให้กับสมาชิกฯ เพื่อเป็นคู่มือในการปฏิบัติหน้าที่ โดยมอบให้กับสมาชิกฯ พร้อมกระเป๋าเอกสาร มีทั้งหมด ๑๖ เล่ม ตัวอย่างเช่น รัฐธรรมนูญ ข้อบังคับการประชุม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติเครื่องแบบสมาชิกฯ ข้อบังคับของรัฐสภาว่าด้วยเครื่องแบบ เพื่อที่จะให้สมาชิกฯ ได้ทราบว่าเขาจะต้องแต่งกายอย่างไร มีการแต่งกายด้วยรูปแบบไหน ระเบียบในการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ที่ถูกต้อง สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของสมาชิกฯ คู่มือการเสนอร่างพระราชบัญญัติ ญัตติ กระทู้ถาม คู่มือการใช้บริการของสำนักงาน หนังสือมารยาทสากล หนังสือสรุปผลงานของสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ซึ่งคณะกรรมการฯ ต้องการให้สมาชิกใหม่ได้ทราบว่าสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ผ่านมามีการ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ญัตติ กระทู้ถามเรื่องใดไปแล้วบ้าง หรือมีเรื่องใดที่อยู่ในระหว่างค้างการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรบ้าง อยู่ในวาระไหน เพื่อที่สมาชิกชุดใหม่สามารถที่จะหยิบยกตัวร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่อยู่ระหว่างการ

นานาทัศนะนักบริหาร

ค้ำพิจารณาเอามาพิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไร หนังสือรัฐสภาใหม่ซึ่งต้องการให้สมาชิก ได้รับทราบความคืบหน้าของรัฐสภาใหม่ว่ามีการดำเนินการไปแล้วอย่างไรบ้าง แล้วก็ความคืบหน้าว่าจะแล้วเสร็จได้เมื่อไร เป็นต้น

ต้องการให้จัดทำเพื่อมอบให้กับสมาชิก ในวันแรกที่มาแสดงตน เพื่อให้สมาชิก ได้รู้จักกันโดยมีข้อมูลคร่าว ๆ เป็นต้นว่า ภาพชื่อ นามสกุล แล้วก็พรรค เขตเลือกตั้งหรือบัญชีรายชื่อ ทั้งนี้ทั้งนั้นเพื่อให้สมาชิก เกิดความประทับใจสำนักงานฯ ตั้งแต่เบื้องต้น

ส่วนในเรื่องของการต้อนรับในวันที่สมาชิก มาแสดงตนกับสำนักงานฯ ก็จะมีผู้บริหารของสำนักงานฯ ไปกลัดดอกไม้แสดงความยินดี หลังจากดำเนินการตามขั้นตอนการกรอกเอกสารต่าง ๆ เสร็จเรียบร้อย ก็จะมีการถ่ายรูปทำบัตรแสดงตน โดยออกบัตรให้สมาชิก ได้ทันทีในวันนั้น หลังจากนั้นจะมีการมอบหนังสือแสดงความยินดีให้กับสมาชิก แต่ละท่าน โดยจัดเป็นชุดดอกไม้สวยงาม มีผู้บริหารมามอบหนังสือแสดงความยินดี พร้อมกับมอบสมุดภาพสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชั่วคราว ซึ่งเดิมไม่เคยดำเนินการจัดทำ แต่คณะกรรมการฯ

ที่เขามาแสดงตนกับสำนักงานฯ อันนี้คือสิ่งที่เพิ่มขึ้นมาเพื่อให้เขาเกิดความประทับใจ นอกจากนี้จะมีการถ่ายทอดสดบรรยากาศการแสดงตนออกไปทาง website แล้วก็สถานีวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา จะมีการสัมภาษณ์สดสมาชิก แต่ละท่านด้วย

การสัมมนาและการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องสิทธิประโยชน์ของเขาที่ฟังจะได้รับ แล้วก็เรื่องการให้บริการของสำนักงาน

นอกเหนือจากการเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ ตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว จะมีการจัดโครงการสัมมนาให้กับสมาชิกสภาผู้แทน

ราษฎรเรื่อง “บทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับการให้บริการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” โดยมีเป้าหมายต้องการที่จะให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาใหม่ ได้ทราบในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่พึงจะได้รับ การให้บริการของสำนักงาน การให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน โดยที่จะมีเจ้าหน้าที่จากสำนักงาน ปปช. มาให้ความรู้ในเรื่องของการกรอกเอกสารและการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการรับแบบให้กับสมาชิกฯ ในช่วงของการจัดสัมมนา โดยจัดเป็น ๒ ภาค คือภาคการบรรยาย ๑ วัน และภาคปฏิบัติก็คือเรื่องของยื่นบัญชีทรัพย์สิน จะมี ๒ ภาค

ปัญหาอุปสรรค เรามีเทคนิคหรือว่าการแก้ไขปัญหาก็เกี่ยวกับเรื่องการต้อนรับสมาชิกอย่างไรบ้าง

ปัญหาอุปสรรคที่ผ่านมาในการต้อนรับสมาชิกฯ ส่วนมากจะเป็นเรื่องของการต้อนรับสมาชิกฯ ที่เพิ่งได้รับเลือกตั้งเข้ามาครั้งแรก ซึ่งเจ้าหน้าที่ต้อนรับก็จะไม่ค่อยรู้จักสมาชิกฯ พอสมาชิกฯ เดินทางมาแสดงตนก็ต้องเข้าไปกัลลัดดอกไม้ แสดงความยินดี ก็มีบ้างที่กัลลัดผิด กัลลัดถูกไปกัลลัดดอกไม้ให้ผู้ติดตามบ้าง เพราะว่าผู้ติดตามบางคนก็มีดูบุคลิกคล้ายเป็น ส.ส. ซึ่งที่ผ่านมาก็เคยประสบกับปัญหานี้มาแล้ว สิ่งที่ทำเนียบการแก้ไขปัญหานี้ ก็คือ

สำนักงานฯ จะทำบัตรแสดงตนชั่วคราวให้กับสมาชิกฯ ที่ได้รับเลือกตั้งทุกท่านติดมาแสดงตนกับสำนักงานฯ โดยจะมีการประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยขอความอนุเคราะห์ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแจกบัตรแสดงตนชั่วคราวให้สมาชิกฯ ในวันที่สมาชิกไปรับหนังสือรับรองการได้รับเลือกตั้ง ซึ่งเดิมสำนักงานฯ ได้มีการประสานขอความร่วมมือให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแจกเอกสารขั้นตอนการแสดงตน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่แสดงว่าเมื่อสมาชิกฯ มาแสดงตนกับสำนักงานฯ เขาจะต้องทำอะไร อะไรบ้าง เตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ อะไรบ้าง ก็เพิ่มเรื่องการขอความร่วมมือแจกบัตรแสดงตนชั่วคราวให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งช่วยแจกให้อีก ๑ เรื่อง ซึ่งก็คงไม่เกิดข้อผิดพลาดเรื่องนี้ขึ้นอีก ปัญหาอุปสรรคที่ผ่านมามีอีกเรื่องหนึ่งก็คือในเรื่องการดำเนินการถ่ายภาพหมู่สมาชิกฯ ซึ่งสำนักงานฯ เริ่มมีการดำเนินการถ่ายภาพหมู่สมาชิกฯ ตั้งแต่เมื่อการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมามี คือ วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ ในวันรัฐพิธีเปิดสมัยประชุมสามัญทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์ก็เพื่อต้องการที่จะเก็บภาพหมู่ไว้เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ปัญหาที่ผ่านมาก็คือสำนักงานฯ ดำเนินการถ่ายภาพเฉพาะภาพหมู่ของสมาชิกฯ ทุกท่าน โดยมีหนังสือแจ้งไปยังหัวหน้าพรรคการเมืองให้แจ้งสมาชิกฯ ในสังกัดพรรคการเมืองของตนเพื่อทราบ

นานาทัศนะนักบริหาร

แต่เมื่อพรรคการเมืองทราบว่าสำนักงานฯ มีการดำเนินการถ่ายภาพหมู่ ก็อยากที่จะถ่ายภาพหมู่เฉพาะสมาชิกฯ ในสังกัดพรรคของตัวเองด้วย สำนักงานฯ จึงได้มีหนังสือแจ้งไปทางหัวหน้าพรรคการเมือง โดยแจ้งว่าเราไม่ได้ support เรื่องค่าใช้จ่ายในส่วนที่สำนักงานฯ ดำเนินการเป็นสิ่งที่สำนักงานฯ ดำเนินการเฉพาะถ่ายภาพหมู่เท่านั้น ถ้าเกิดกรณีที่พรรคการเมืองต้องการจะถ่ายภาพหมู่เฉพาะสมาชิกฯ ในสังกัดพรรคของตัวเองด้วย เขาก็จะต้องเป็นผู้ดำเนินการออกค่าใช้จ่ายโดยจะต้องคุยกับช่างภาพในเรื่องค่าใช้จ่ายเอง เราก็จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเขาดังนี้ สิ่งที่สำนักงานฯ เตรียมการให้ คือ ทำเป็นตารางเวลาไว้ให้แต่ละพรรคว่าพรรคไหนจะถ่ายก่อนถ่ายหลัง โดยต้องดำเนินการภายหลังจากที่สำนักงานฯ ถ่ายภาพหมู่สมาชิกฯ เสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ปัญหาอุปสรรคที่พบก็คือแต่ละพรรคการเมืองก็ต้องการที่จะถ่ายภาพพรรคการเมืองของตนเองก่อน ทีนี้

วิธีการแก้ไขปัญหานี้ก็จะใช้วิธีการทำหนังสือไปถึงหัวหน้าพรรคการเมืองแล้วก็เชิญผู้แทนพรรคการเมืองมาพูดคุยหารือทำความเข้าใจ ตกลงกันก่อนล่วงหน้าถึงวิธีการที่สำนักงานฯ จะดำเนินการ รวมถึงการจัดที่นั่ง VIP ในแถวหน้าสำหรับระดับผู้บริหารพรรคหรือผู้อาวุโสของพรรค ก็จะจัดเป็นสัดส่วนตามจำนวนสมาชิกฯ ที่ได้รับเลือกตั้ง โดยให้แต่ละพรรคเป็นผู้กำหนดคนที่จะนั่งในแถว VIP ของแต่ละพรรคเอง ซึ่งวิธีการนี้น่าจะแก้ปัญหาที่เคยเกิดขึ้นได้

การให้บริการที่หน่วยงานที่ผ่านมาประสบปัญหาอย่างไรในการให้บริการ

งานให้บริการในความรับผิดชอบของกลุ่มงาน หลัก ๆ ก็คือ การให้บริการในการจัดทำบัตรประจำตัว บัตรแสดงตน การจัดทำหนังสือรับรองการดำรงตำแหน่ง แล้วก็การให้บริการในการอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกฯ ที่มาลงชื่อเข้าประชุมบริเวณหน้าห้องประชุมสภา เรื่องของการลาการ

ประชุม ถ้าในภาพของสำนักฯ ก็จะมีเรื่องของการแต่งตั้งผู้ช่วย ผู้เชี่ยวชาญ การแต่งตั้งบุคคลในวงงานสภา สำหรับในการให้บริการที่ผ่านมามักจะไม่ค่อยมีปัญหา เพราะว่าเรามีการลดขั้นตอน มีการกำหนดระยะเวลาในการให้บริการในงานแต่ละเรื่องไว้ชัดเจน เช่น กรณีทำบัตรประจำตัว บัตรแสดงตน เราได้มีกำหนดระยะเวลาไว้ว่าเมื่อสมาชิก มาทำบัตร เขาสามารถที่จะรอรับบัตรได้ทันทีภายในเวลาไม่เกิน ๑๐ นาที กรณีการจัดทำหนังสือรับรอง สมาชิก จะได้รับหนังสือรับรองภายในเวลาไม่เกิน ๓๐ นาที ในเรื่องการให้บริการจึงไม่ค่อยประสบปัญหาเท่าไร หรือว่าแม้แต่กระทั่งในการสมัครรับเลือกตั้ง ส่วนมากสมาชิกจะมาขอหนังสือรับรองการดำรงตำแหน่งจากสำนักงานฯ เพื่อไปสมัครรับเลือกตั้งถึงแม้ว่า ก.ก.ต. จะไม่ได้กำหนดให้เป็นหลักฐานในการสมัครรับเลือกตั้งก็ตาม แต่เราได้เตรียมการจัดทำหนังสือรับรองการดำรงตำแหน่งของสมาชิก ชุดที่ผ่านมาไว้ล่วงหน้าหมดทุกท่าน เมื่อเขามายื่นขอหนังสือรับรองเขาสามารถเอารูปมาแล้วก็รอรับหนังสือรับรองไปได้เลย เป็นการดำเนินการในเชิงรุก ในส่วนเรื่องของการ

อำนวยความสะดวกในการเข้าประชุมสภา ในเบื้องต้นก็อาจจะมีปัญหาบ้างในกรณีที่เป็นการสมัครใหม่ สิ่งที่เราดำเนินการสิ่งที่เตรียมการไว้ก็คือว่าเจ้าหน้าที่ทุกคนในกลุ่มงานฯ จะต้องศึกษาทำความเข้าใจ โดยทุกคนจะต้องเข้าไปศึกษาในบัญชีผู้สมัครรับเลือกตั้งใน website คนไทยดอทคอม ของกรมการปกครอง ซึ่งจะมีภาพของผู้สมัครปรากฏอยู่ในwebsite นี้แล้วก็ให้เจ้าหน้าที่ เข้าไปพยายามศึกษาไว้ก่อนเป็นการเตรียมการล่วงหน้าเพื่อที่เราจะได้รู้จักหน้าสมาชิก ในการการให้บริการ สิ่งที่เป็นหัวใจสำคัญมากที่สุดก็คือว่าเราจะต้องรู้จักเขา เพราะว่าถ้าเกิดไม่รู้จักเหมือนกับว่าไม่สร้างความประทับใจ แต่ถ้าเกิดเรารู้จักเขา เราเรียกชื่อเขาได้ถูก เราเปิดบัญชีลงชื่อให้เขาได้ถูก เขาก็จะเกิดความรู้สึกประทับใจ สิ่งที่ผ่านมาในเรื่องของการอำนวยความสะดวกในส่วนของสำนักบริหารงานกลางค่อนข้างที่จะได้คะแนน เพราะว่าจะมีแบบสำรวจความพึงพอใจในการให้บริการอยู่ตลอดเวลา ก็ค่อนข้างที่จะได้รับคะแนนความพึงพอใจที่อยู่ในระดับสูง ไม่ค่อยได้รับ comment เท่าไร มีแต่ได้รับคำชมเชย

น่านาทิศนะนักบริหาร

เปิดวิสัยทัศน์ Km

เทคนิคการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ในการอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการเข้าประชุม

เป็น

ที่น่ายินดีและต้อนรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะเข้ามา
ทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร หลังจากการเลือกตั้งในวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔
ผ่านพ้นไป

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ขณะนี้ได้มีการเตรียมความ
พร้อมในการอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเข้าประชุม
เป็นอย่างดี ทั้งนี้ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐
มาตรา ๑๐๖ (๑๐) บัญญัติ เรื่อง การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรจากการขาดประชุมไว้ว่า “สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง
เมื่อขาดประชุมเกินจำนวนหนึ่งในสี่ของจำนวนวันประชุมในสมัยประชุม ที่กำหนดเวลา
ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภาผู้แทนราษฎร” และตาม
ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๘ บัญญัติว่า ก่อนเข้าประชุม
ทุกครั้งให้สมาชิกมาประชุมลงชื่อในเอกสารที่จัดไว้หรือแสดงตนตามระเบียบที่ประธานสภา
กำหนด และข้อ ๒๖ วรรคสอง บัญญัติว่า รายงานการประชุมทุกครั้งจะต้องมีรายชื่อ
สมาชิกที่มาประชุม ที่ลาการประชุม ที่ขาดการประชุม เพื่อประกอบรายงานการประชุม

ดังนั้น เจ้าหน้าที่ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการเข้าประชุม รวมถึงการดำเนินการเรื่อง การมา ลา ขาดการประชุม ตลอดจนการ ดำเนินการจัดทำรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรที่มา ประชุม ลาการประชุม ขาด การประชุม เพื่อส่งไปประกอบรายงานการ ประชุม จึงต้องถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องคำนึง ถึงประโยชน์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและข้อบังคับการ ประชุมสภาดังกล่าว

จะเห็นว่าหากสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร ขาดประชุมตามที่กำหนดย่อมส่ง ผลถึงการสิ้นสุดลงของสมาชิกภาพด้วย ดังนั้น การอำนวยความสะดวกและการ รักษาสิทธิในการเข้าประชุมของสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรจึงเป็นหน้าที่สำคัญของ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่ง ในทางปฏิบัติหน่วยงานที่รับผิดชอบคือ กลุ่มงานทะเบียนประวัติ สำนักบริหาร งานกลาง

๑. การประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทน ราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๘ ได้กำหนด ว่า ก่อนเข้าประชุมทุกครั้ง ให้สมาชิกมา ประชุมลงชื่อในเอกสารที่จัดไว้หรือแสดงตน ตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด เมื่อมี สมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึง จะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในกรณีพิจารณา ระเบียบวาระกระทู้ถามตามมาตรา ๑๕๖ และมาตรา ๑๕๗ ของรัฐธรรมนูญ ถ้า มีสมาชิกลงชื่อมาประชุม ไม่น้อยกว่า หนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่า ที่มีอยู่ก็ให้ถือว่าเป็นองค์ประชุมพิจารณา ได้ เมื่อมีสมาชิก มาลงชื่อครบองค์ประชุม และมีสัญญาณให้เข้าประชุมแล้ว ให้ประธาน ดำเนินการประชุมได้ และภายหลังเสร็จสิ้น การประชุม ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทน ราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒๖ วรรคสอง ระบุว่า รายงานการประชุมทุกครั้งจะต้องมี

รายชื่อสมาชิกที่มาประชุม ที่ลาการประชุม
ที่ขาดการประชุม เพื่อประกอบรายงานการ
ประชุม

การลงชื่อมาประชุมสภาผู้แทน
ราษฎร

ระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วย
การลงชื่อมาประชุมและการลาการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓
กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปฏิบัติ
ดังนี้

๑. ก่อนเข้าประชุมทุกครั้งให้
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้มาประชุมลงชื่อ
ในเอกสารที่จัดไว้บริเวณหน้าห้องประชุม
สภา และ

๒. ใช้บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของ
รัฐของตนบันทึกลงในเครื่องอ่านบัตร เพื่อ
แสดงตนมาประชุม

ทั้งนี้ ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรผู้มาประชุม แต่มิได้ลงชื่อ
ในเอกสารที่จัดไว้บริเวณหน้าห้องประชุม
สภา และมิได้ใช้บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่
ของรัฐของตนบันทึกลงในเครื่องอ่านบัตร
เพื่อแสดงตนมาประชุม ระเบียบสภาผู้แทน
ราษฎรว่าด้วยการลงชื่อมาประชุมและ
การลาการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.
๒๕๕๑ ข้อ ๔ กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรผู้มาประชุม แต่มิได้ลงชื่อในเอกสาร
ที่จัดไว้บริเวณหน้าห้องประชุมสภา ให้ทำ
เป็นหนังสือแจ้งต่อประธานสภาผู้แทน
ราษฎรเพื่อขออนุญาตลงชื่อมาประชุม
โดยต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน

๒ คน รับรองว่ามาประชุม แต่ต้องไม่เกิน ๓
วัน นับแต่วันที่มีการประชุม ซึ่งสำนักงานฯ
ได้จัดทำแบบขอลงลายมือชื่อมาประชุมย้อน
หลัง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่สมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร กรณีที่ลืมลงลายมือชื่อ
เข้าประชุม

การลาการประชุมสภาผู้แทน
ราษฎร

ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๐๖
(๑๐) ระบุเรื่อง การสิ้นสุดสมาชิกภาพของ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากการขาดประชุม ไว้
ว่า “สมาชิกภาพของสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร
สิ้นสุดลงเมื่อขาดประชุมเกินจำนวนหนึ่งใน
สี่ของจำนวนวันประชุมในสมัยประชุม
ที่มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบ
วัน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภา
ผู้แทนราษฎร” ประกอบกับระเบียบสภา
ผู้แทนราษฎรว่าด้วยการลงชื่อมาประชุม
และการลาการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๕ ระบุเรื่องการลาการ
ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ไว้ว่า “สมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรผู้ใดมีความจำเป็นไม่อาจ
มาประชุมสภาได้ให้แจ้งลาการประชุมโดย
ทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาผู้แทน
ราษฎร เพื่อขออนุญาตลา การประชุม
เป็นการล่วงหน้า

กรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
มีเหตุจำเป็นไม่อาจแจ้งลาการประชุมล่วงหน้าได้ ให้แจ้ง ลากการประชุมโดยทำเป็น
หนังสือยื่นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร

เพื่อขออนุญาตภายหลังได้แต่ต้องไม่เกิน ๗ วัน นับแต่วันที่มีการประชุม”

และข้อ ๖ ระบุว่า “ความในข้อ ๕ มิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่มาประชุมสภา เนื่องจากไปปฏิบัติราชการในการประชุมระหว่างประเทศในนามคณะผู้แทนของรัฐสภาไทย”

ทั้งนี้ สำนักงานสภาผู้แทนราษฎร ได้จัดทำแบบแจ้งผลการประชุม เพื่ออำนวยความสะดวกแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการแจ้งผลการประชุม

การขาดการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการลงชื่อมาประชุมและการลาการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๕ วรรคสาม ระบุว่า “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่มาประชุมสภา โดยมีได้แจ้งผลการประชุมหรือแจ้งผลการประชุมแล้ว แต่ไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภาผู้แทนราษฎร ให้ถือว่าขาดการประชุม

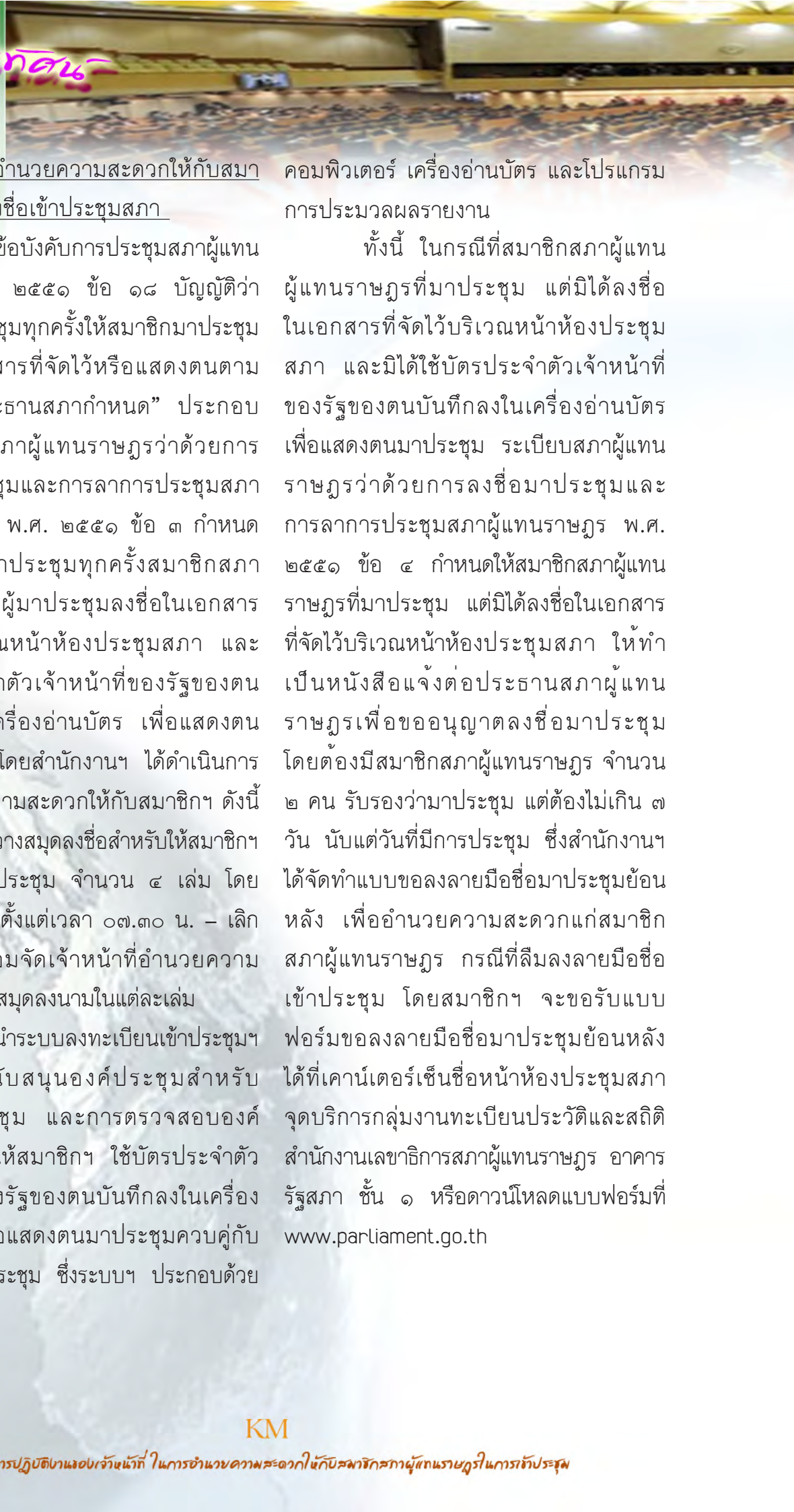
การจัดทำรายชื่อสมาชิกที่มา ลาดขาดการประชุมเพื่อส่งไปประกอบรายงานการประชุม

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒๖ วรรคสอง ระบุว่า รายงานการประชุมทุกครั้งจะต้องมีรายชื่อสมาชิกที่มาประชุม ที่ลาการประชุม

ที่ขาดการประชุม เพื่อประกอบรายงานการประชุม

๒. การอำนวยความสะดวกในการประชุมสภา

ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร และการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ก่อนเข้าประชุมสมาชิกต้องลงชื่อมาประชุมในเอกสารที่สำนักงานฯ จัดเตรียมไว้ หรือแสดงตนตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด และเมื่อสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในกรณีพิจารณาระเบียบวาระกระทู้ถาม ถ้ามีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ก็ให้ถือว่าเป็นองค์ประชุมพิจารณาได้ กรณีที่สมาชิก มาประชุม แต่ลืมลงลายมือชื่อเข้าประชุมให้ทำเป็นหนังสือแจ้งต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อขออนุญาตลงชื่อมาประชุม และกรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดมีความจำเป็นไม่อาจมาประชุมสภาได้ ให้แจ้งลาการประชุมโดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขออนุญาตลาการประชุม โดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ดำเนินการอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกในการลงชื่อเข้าประชุม และการลาการประชุม ดังนี้

การอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกฯ ในการลงชื่อเข้าประชุมสภา

ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๘ บัญญัติว่า “ก่อนเข้าประชุมทุกครั้งให้สมาชิกมาประชุมลงชื่อในเอกสารที่จัดไว้หรือแสดงตนตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด” ประกอบกับระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการลงชื่อมาประชุมและการลาการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓ กำหนดให้ “ก่อนเข้าประชุมทุกครั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้มาประชุมลงชื่อในเอกสารที่จัดไว้บริเวณหน้าห้องประชุมสภา และใช้บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของตนบันทึกลงในเครื่องอ่านบัตร เพื่อแสดงตนมาประชุม” โดยสำนักงานฯ ได้ดำเนินการเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกฯ ดังนี้

๑. วางสมุดลงชื่อสำหรับให้สมาชิกฯ ลงชื่อเข้าร่วมประชุม จำนวน ๔ เล่ม โดยวางสมุดลงชื่อตั้งแต่เวลา ๐๗.๓๐ น. – เลิกประชุม พร้อมจัดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกประจำสมุดลงนามในแต่ละเล่ม

๑. นำระบบลงทะเบียนเข้าประชุมฯ มาใช้เพื่อสนับสนุนองค์ประชุมสำหรับการเปิดประชุม และการตรวจสอบองค์ประชุม โดยให้สมาชิกฯ ใช้บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของตนบันทึกลงในเครื่องอ่านบัตร เพื่อแสดงตนมาประชุมควบคู่กับการลงชื่อเข้าประชุม ซึ่งระบบฯ ประกอบด้วย

คอมพิวเตอร์ เครื่องอ่านบัตร และโปรแกรมการประมวลผลรายงาน

ทั้งนี้ ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้มาประชุม แต่มิได้ลงชื่อในเอกสารที่จัดไว้บริเวณหน้าห้องประชุมสภา และมีได้ใช้บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของตนบันทึกลงในเครื่องอ่านบัตร เพื่อแสดงตนมาประชุม ระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการลงชื่อมาประชุมและการลาการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔ กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้มาประชุม แต่มิได้ลงชื่อในเอกสารที่จัดไว้บริเวณหน้าห้องประชุมสภา ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อขออนุญาตลงชื่อมาประชุม โดยต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒ คน รับรองว่ามาประชุม แต่ต้องไม่เกิน ๓ วัน นับแต่วันที่มีการประชุม ซึ่งสำนักงานฯ ได้จัดทำแบบขอลงลายมือชื่อมาประชุมย้อนหลัง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรณีที่ลืมลงลายมือชื่อเข้าประชุม โดยสมาชิกฯ จะขอรับแบบฟอร์มขอลงลายมือชื่อมาประชุมย้อนหลังได้ที่เคาน์เตอร์เซ็นชื่อหน้าห้องประชุมสภา จุดบริการกลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร อาคารรัฐสภา ชั้น ๑ หรือดาวน์โหลดแบบฟอร์มที่ www.parliament.go.th

การอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิก ในการลาการประชุม

ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๐๖ (๑๐) บัญญัติ เรื่อง การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากการขาดประชุมไว้ว่า “สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงเมื่อขาดประชุมเกินจำนวนหนึ่งในสี่ของจำนวนวันประชุมในสมัยประชุมที่กำหนดเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภาผู้แทนราษฎร” ประกอบกับระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการลงชื่อมาประชุมและการลาการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๕ กำหนดเรื่องการลาการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ไว้ว่า “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดมีความจำเป็นไม่อาจมาประชุมสภาได้ให้แจ้งลาการประชุมโดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อขออนุญาตลาการประชุมเป็นการล่วงหน้า กรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีเหตุจำเป็นไม่อาจแจ้งลาการประชุมล่วงหน้าได้ ให้แจ้งลาการประชุมโดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขออนุญาตภายหลังได้แต่ต้องไม่เกิน ๓ วัน นับแต่วันที่มีการประชุม” ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้จัดทำแบบแจ้งลาการประชุม เพื่ออำนวยความสะดวกแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการแจ้งลาการประชุม โดยสมาชิกฯ จะขอรับแบบฟอร์ม

แจ้งลาการประชุมได้ที่เคาน์เตอร์เซ็นชื่อนำห้องประชุมสภาจุดบริการกลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร อาคารรัฐสภา ชั้น ๑ หรือดาวน์โหลดแบบฟอร์มที่ www.parliament.go.th

๓. ขั้นตอนในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่

เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการเข้าประชุม การดำเนินการเรื่องการมา ลา ขาดการประชุม และการจัดทำรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาประชุม ลากการประชุม และขาดการประชุม เป็นการรักษาสีทธิประโยชน์เกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งก่อนการประชุม ระหว่างการประชุม และหลังการประชุม เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๓.๑ การดำเนินการก่อนการประชุม

๓.๑.๑ การจัดเตรียมสมุดลงชื่อสำหรับให้สมาชิกฯ ลงลายมือชื่อเข้าร่วมประชุม

- จัดทำสมุดลงชื่อสำหรับให้สมาชิกฯ ใช้ลงลายมือชื่อเข้าร่วมประชุม โดยเรียงรายชื่อตามลำดับตรรกษณ์ตัวอักษร ในกรณี que ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลง และได้มีการเลื่อนบัญชีรายชื่อสมาชิก

สภาผู้แทนราษฎร หรือมีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับการเลื่อนหรือได้รับการเลือกตั้งเข้ามาใหม่ จะไปแทนที่ในตำแหน่งที่ว่าง

- ตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีรายชื่อและจัดเตรียมสมุดลงชื่อให้เรียบร้อยเพื่อพร้อมสำหรับให้สมาชิกใช้ลงลายมือชื่อเข้าร่วมประชุม ล่วงหน้า ๑ วัน

๓.๑.๒ การเตรียมความพร้อมของระบบลงทะเบียนเข้าประชุมและนับองค์ประชุม

- เตรียมความพร้อมของระบบที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้นำมาใช้สำหรับการลงทะเบียนเข้าประชุมและนับองค์ประชุมให้พร้อมสำหรับใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดระยะเวลาของการประชุม โดยการตรวจสอบรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่นำเข้าในระบบให้ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน ตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้งานระบบ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการประมวลผล เครื่องสำหรับอ่านบัตรให้เรียบร้อย เพื่อพร้อมสำหรับใช้งาน

- กำหนดข้อมูลการประชุม โดยจะกำหนดข้อมูลวัน เวลา ครั้งที่ และสมัยการประชุมในระบบลงทะเบียนเข้าประชุมและนับองค์ประชุม ล่วงหน้า ๑ วัน

๓.๒ การดำเนินการระหว่างการประชุม

๓.๒.๑ การสนับสนุน

ข้อมูลองค์ประชุมเพื่อเปิดประชุม และการตรวจสอบองค์ประชุม

ก่อนเข้าประชุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้มาประชุมต้องลงชื่อในสมุดลงชื่อที่จัดไว้บริเวณหน้าห้องประชุมสภา และใช้บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของตนบันทึกลงในเครื่องอ่านบัตร เพื่อแสดงตนมาประชุม โดยองค์ประชุมต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงถือว่าเป็นองค์ประชุม ยกเว้นการพิจารณาระเบียบวาระกระทู้ถามตามมาตรา ๑๕๖ และมาตรา ๑๕๗ ของรัฐธรรมนูญ องค์ประชุมต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เมื่อถึงเวลาประชุม และมีสมาชิกมาลงชื่อครบองค์ประชุมแล้ว ผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมจึงสามารถดำเนินการเปิดประชุมได้ ทั้งนี้ ได้วางสมุดลงชื่อสำหรับให้สมาชิกฯ ลงชื่อเข้าร่วมประชุม จำนวน ๔ เล่ม และชุดอุปกรณ์สำหรับใช้ในการลงทะเบียนเข้าประชุม ในระบบลงทะเบียนเข้าประชุมและนับองค์ประชุม ประกอบด้วย คอมพิวเตอร์และเครื่องอ่านบัตร smart card จำนวน ๔ ชุด พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกฯ ในการลงชื่อและลงทะเบียนเข้าร่วมประชุม ณ บริเวณหน้าห้องประชุมสภา ตั้งแต่เวลา ๐๗.๓๐ น. – เลิกประชุม โดยจะมีการเชื่อมโยงข้อมูล

จากระบบลงทะเบียนเข้าประชุมและนับองค์ประชุม เพื่อสนับสนุนองค์ประชุมสำหรับการเปิดประชุม และการตรวจสอบองค์ประชุม โดยระบบจะแสดงผลและประมวลผลข้อมูล ดังนี้

- แสดงยอดจำนวนผู้มาประชุม และไม่มาประชุม ได้ทันทีที่สมาชิกฯ มาลงชื่อเข้าประชุม โดยแสดงผล ณ ห้องประชุม และโทรทัศน์วงจรปิด

- แสดงจำนวนผู้มาประชุมและประมวลผลรายชื่อสมาชิกฯ ที่มาประชุม และไม่มาประชุมจำแนกรายพรรคการเมือง ได้ทันทีที่สมาชิกฯ มาลงชื่อเข้าประชุม โดยแสดงผล ณ ห้องประธานสภาผู้แทนราษฎร ห้องเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และหน้าบัลลังก์ประธานฯ/เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในห้องประชุม

- แสดงจำนวนผู้มาประชุม จำแนกรายพรรคการเมือง เฉพาะพรรคร่วมรัฐบาล ได้ทันที ที่สมาชิกฯ มาลงชื่อเข้าประชุม โดยแสดงผล ณ ห้องคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมรัฐบาล

๓.๒.๒ การตรวจสอบจำนวน และรายชื่อสมาชิกที่มาประชุม และไม่มาประชุม

ในการประชุมสภา ผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม หรือเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร หรือกรรมการประสานงานของแต่ละพรรคการเมือง อาจขอตรวจสอบจำนวนและรายชื่อของสมาชิกสภาผู้แทน

ราษฎร หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสังกัดพรรคการเมืองของตน ที่มาหรือไม่มาประชุม เพื่อตรวจสอบยอดองค์ประชุมซึ่งเจ้าหน้าที่จะต้องตรวจสอบได้อย่างทันท่วงที โดยสามารถตรวจสอบและดูข้อมูลผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์หรือประมวลผลในรูปแบบเอกสาร

๓.๓ การดำเนินการหลังการประชุม

๓.๓.๑ การลาการประชุมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการจัดทำรายงานรายชื่อสมาชิกที่มา ลา ขาดการประชุม เสนอประธานสภาผู้แทนราษฎร

ภายใน ๓ วันทำการ หลังการประชุมในแต่ละครั้ง จะต้องดำเนินการเสนอเรื่องให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาอนุญาตให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลาการประชุม และจัดทำรายชื่อสมาชิกที่มา ลา ขาดการประชุม เสนอประธานสภาผู้แทนราษฎรทราบ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- ตรวจสอบ และติดตามให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลาการประชุม โดยให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่มาประชุมยื่นเรื่องขออนุญาตลาการประชุม ตามแบบฟอร์มใบลาการประชุม หรือกรณีที่มาประชุมแต่ลืมลงชื่อเข้าประชุม ให้สมาชิกฯ ยื่นเรื่องขออนุญาตลงลายมือชื่อเข้าร่วมประชุมย้อนหลัง ตามแบบขอลงลายมือชื่อมาประชุมย้อนหลัง เพื่อเป็นการรักษา

สิทธิประโยชน์เกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกฯ

- เสนอใบลาการประชุมต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่ออนุญาตให้ลาการประชุม

- จัดทำรายชื่อสมาชิกที่มาประชุมลาประชุม และขาดการประชุม เสนอประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อทราบ

- จัดทำสถิติการมาประชุม ลาประชุม และขาดการประชุมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในแต่ละสมัยประชุมไว้เป็นหลักฐาน

- จัดทำสถิติการมาประชุม ลาประชุม และขาดการประชุมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อทราบ ทุกๆ เดือน ตามคำริของประธานสภาผู้แทนราษฎร

๓.๓.๒ การจัดทำรายงานรายชื่อสมาชิกที่มา ลา ขาดการประชุม เพื่อส่งไปประกอบรายงานการประชุม

ภายใน ๑๕ วันทำการ หลังการประชุมในแต่ละครั้ง จะต้องดำเนินการจัดทำรายชื่อสมาชิกที่มา ลา ขาดการประชุมส่งให้สำนักกรรมการประชุมและชวเลข เพื่อประกอบรายงานการประชุม

๓.๓.๓ การนำรายชื่อสมาชิกที่มาประชุมเผยแพร่ในเว็บไซต์ของรัฐสภา

ทุกวันศุกร์ของสัปดาห์ถัดไปของการประชุมสภา ต้องดำเนินการนำรายชื่อสมาชิกที่มาประชุมเผยแพร่ในเว็บไซต์ของรัฐสภา

รัฐสภา เพื่อเป็นการเปิดเผยข้อมูลการเข้าประชุมของสมาชิกให้ประชาชนได้รับทราบ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถเข้าไปตรวจสอบการมาประชุมของตนเองได้ ตามคำริของประธานสภาผู้แทนราษฎร โดยนำข้อมูลขึ้นเว็บไซต์ www.parliament.go.th ที่หัวข้อ ข้อมูลการประชุม

๔. องค์ความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเข้าประชุม

๔.๑ ความรู้ชัดแจ้ง (EK : Explicit Knowledge)

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

- ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑

- ระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการลงชื่อมาประชุมและการลาการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๒ ความรู้แบบฝังลึกในตัวตน (TK : Tacit Knowledge)

- เทคนิคในการให้บริการ

- การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและการตัดสินใจ

- เทคนิคในการสังเกตและจดจำ

- ความรู้ ความเข้าใจในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

- ความรู้เกี่ยวกับงานของสำนักงานฯ เพื่อสามารถให้คำแนะนำแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ได้อย่างถูกต้อง ตรงตามความต้องการ

- เทคนิคในการประสานงาน/การทำงานเป็นทีม

๕. องค์ความรู้แบบฝังลึกที่ใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกให้กับ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเข้าประชุม

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเข้าประชุม ต้องอาศัยความรู้ ความร่วมมือ และการประสานความรู้ในแต่ละด้าน เพื่อให้การดำเนินงานของแต่ละขั้นตอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนล้วนมีองค์ความรู้แบบฝังลึก ที่แตกต่างกันออกไป โดยมีเทคนิคที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ดังนี้

๕.๑ เทคนิคในการให้บริการ

- ต้องแสดงออกถึงความพร้อมและความเต็มใจในการให้บริการแก่สมาชิกฯ ก่อนเสมอ

- รับฟัง และเข้าใจถึงความต้องการความคาดหวังของสมาชิกฯ ให้ข้อมูลรายละเอียดแก่สมาชิกฯ ด้วยคำพูด น้ำเสียง และกิริยาท่าทางที่สุภาพ

- แนะนำบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลหรือความช่วยเหลือแก่สมาชิกฯ ในกรณีที่ตนเองไม่สามารถให้ความช่วยเหลือได้

๕.๒ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและการตัดสินใจ

- ชี้แจงสาเหตุหรือที่มาของปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน

- แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามแนวทางหรือวิธีการที่ถูกต้อง

- รู้ว่าเหตุการณ์หรือสถานการณ์ใดควรจะต้องพิจารณาตัดสินใจ

- ตัดสินใจในงานที่ตนรับผิดชอบบนพื้นฐานของข้อมูลที่มีอยู่

- สามารถตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการทำงานได้ด้วยตนเอง

- ปรึกษาผู้อื่นในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ในกรณีที่นอกเหนืออำนาจของตน

- แสดงออกถึงความมั่นใจในความสามารถของตนที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จ

๕.๓ เทคนิคในการสังเกตและจดจำ

- จดจำบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของสมาชิกฯ

- จดจำรายชื่อสมาชิกฯ และหน้าตาสมาชิกฯ

- พยายามจดจำชื่อและหน้าตาทุกครั้งในวันที่มีการประชุมสภา

- ศึกษาจากทำเนียบประวัติสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยดูรูปและชื่อประกอบกัน

๕.๔ ความรู้ ความเข้าใจในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

- สามารถใช้คำสั่งพื้นฐานในการควบคุมการทำงานของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้

- มีความเข้าใจในขั้นตอน/กระบวนการทำงานของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่รับผิดชอบ

- แก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ในเบื้องต้น

- ประสานงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกรณีระบบงาน/โปรแกรมคอมพิวเตอร์ขัดข้อง

- นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ออกแบบ และปรับปรุงรูปแบบการรายงานให้เหมาะสม รวมถึงอธิบายได้ถึงขอบเขตภาระหน้าที่ความรับผิดชอบในงานของตน

- ตอบข้อซักถามหรือประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรม/ระบบงานที่รับผิดชอบ

๕.๕ ความรู้เกี่ยวกับงานของสำนักงานฯ เพื่อสามารถให้คำแนะนำแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้อย่างถูกต้องตรงตามความต้องการ

- ศึกษาและใฝ่รู้เกี่ยวกับงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในวงงานรัฐสภา

- ให้คำแนะนำ ตอบข้อสงสัย และสามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานฯ ในเบื้องต้นได้

- แนะนำบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลหรือความช่วยเหลือแก่สมาชิกฯ ในกรณีที่ตนเองไม่สามารถให้ความช่วยเหลือได้

๕.๖ เทคนิคการประสานงาน/การทำงานเป็นทีม

- แสดงออกถึงความเต็มใจที่จะรับฟังและเข้าใจถึงความต้องการของทีมงาน

- มีเทคนิคและวิธีการพูดเพื่อให้สมาชิกในทีมให้ความช่วยเหลือหรือความร่วมมือกันในการทำงาน

- แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นต่างๆ กับสมาชิกในทีมงาน

- ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นในงาน เพื่อจูงใจให้ผู้อื่นยอมรับปฏิบัติตาม

- พูดจูงใจให้สมาชิกในทีมเสนอแนะและหาวิธีแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน

ความรู้สู่ภูมิปัญญา

การปฏิบัติงานออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เดิม การออกบัตรประจำตัวให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการออกบัตรในรูปแบบโพลารอยด์ ในการจัดทำบัตรต้องให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถ่ายรูปโดยใช้กล้องโพลารอยด์เป็นบัตรกระดาษเคลือบพลาสติก ซึ่งรูปแบบผ่านความเห็นชอบจากประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ลงนามในบัตรประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้มีพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ และกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยบัญญัติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและสามารถมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่

ความรู้สู่ภูมิปัญญา

ของรัฐได้ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ และกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการออกบัตรประจำตัวของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

๑. บทบัญญัติที่ว่าด้วยความหมายให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยบัญญัติไว้ในมาตรา ๔ (๑๑) “เจ้าหน้าที่ของรัฐหมายความว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา”

๒. บทบัญญัติที่ว่าด้วยผู้ออกบัตรประจำตัวสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งบัญญัติให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ออกบัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยบัญญัติไว้ในมาตรา ๖ (๙) “ให้บุคคลดังต่อไปนี้ เป็นผู้ออกบัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประธานสภาผู้แทนราษฎร สำหรับตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองในสภาผู้แทนราษฎร”

รูปแบบบัตร ตามกฎกระทรวง

กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น ได้กำหนดรูปแบบบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไว้ ๒ รูปแบบ ดังนี้

(๑) บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ทำด้วยกระดาษแข็งสีขาว

(๒) บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ทำด้วยพลาสติกสีเทาเงิน ด้านหน้ามีแถบแม่เหล็ก ด้านหลังมี ลายปูพื้นรูปครุฑขนาด ๑ เซนติเมตร สีเทาดำเข้มกว่าพื้นบัตรเล็กน้อยเพื่อให้ตัวอักษรในรายการบัตรชัดเจน

ปัจจุบันรูปแบบบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรออกให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นแบบที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ตามภาพ

จากภาพสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้จัดทำบัตรประจำตัวให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในรูปแบบบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยจัดทำเป็นบัตร Smart Card และนำบัตรดังกล่าวมาใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในระบบลงทะเบียนเข้าประชุมและนับองค์ประชุมตามระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการลงชื่อมาประชุมและการลาการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓ (๒) ซึ่งบัญญัติว่า ใช้บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของตนบันทึกลงในเครื่องอ่านบัตร เพื่อแสดงตนมาประชุมในระบบลงทะเบียนเข้าประชุมและนับองค์ประชุมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งสามารถรายงานผลยอดองค์ประชุม และรายชื่อผู้มาประชุม ผู้ลาประชุม ผู้ขาดการประชุม แบบ real time นอกจากนี้ยังใช้บัตรมาใช้ในระบบเบิกจ่ายเบี้ยประชุมกรรมการสภาฯ ตลอดจนใช้เป็นใบเบิกทางในการโดยสารเครื่องบิน รถไฟ รถยนต์ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้มีการทำความตกลงกับบริษัทการบินต่าง ๆ การรถไฟ และบริษัทขนส่ง จำกัด เพื่อใช้บัตรประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นใบเบิกทางด้วย

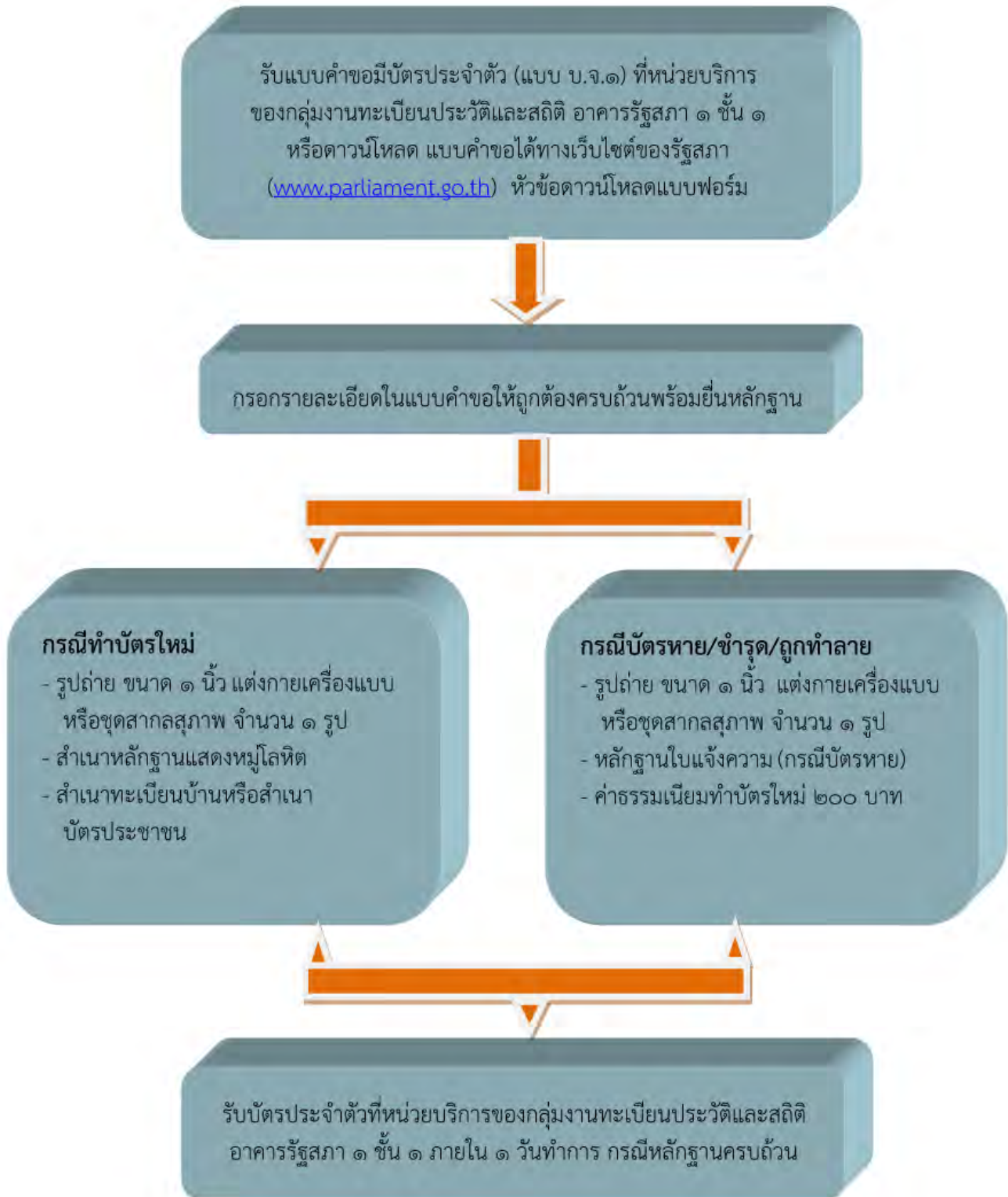
ผู้มีอำนาจในการออกบัตร

ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖ บัญญัติให้บุคคลดังต่อไปนี้ เป็นผู้ออกบัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (๘) ประธานรัฐสภา สำหรับตำแหน่งประธานรัฐสภา รองประธานรัฐสภา และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองในรัฐสภา (๙) ประธานสภาผู้แทนราษฎร สำหรับตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองในสภาผู้แทนราษฎร

๒. ขั้นตอนในการจัดทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ในการจัดทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถรับแบบคำขอมิบัตรประจำตัวที่หน่วยบริการของกลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๑ หรือดาวน์โหลดแบบคำขอได้ทางเว็บไซต์ของรัฐสภา (www.parliament.go.th) หัวข้อดาวน์โหลดแบบฟอร์ม โดยมีขั้นตอนการจัดทำบัตร ดังนี้

ขั้นตอนการจัดทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๒.๑ กรณีทำบัตรใหม่

๑. เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรับแบบฟอร์มแล้วกรอกคำร้องขอมีบัตรประจำตัว (แบบ บ.จ. ๑) พร้อมยื่นหลักฐานรูปถ่ายขนาด (๑ นิ้ว) จำนวน ๒ รูป ถ่ายไม่เกิน ๖ เดือน รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวก แต่งเครื่องแบบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือชุดสากล หลักฐานแสดงหมู่โลหิต แนบสำเนาทะเบียนบ้านหรือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ที่หน่วยบริการของกลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๑

๒. จากนั้นเจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานการจัดทำบัตรให้ครบถ้วน

๓. ออกเลขที่บัตรลงในบัญชีการจัดทำบัตรประจำตัว พร้อมบันทึกข้อมูลลงในระบบการจัดทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเครื่องจัดทำบัตร

๔. ทำการพิมพ์บัตรพร้อมสำเนา และลงรหัสบัตรในโปรแกรมระบบลงทะเบียนเข้าประชุมและนับองค์ประชุมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๕. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรับบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเจ้าหน้าที่

๖. เจ้าหน้าที่ดำเนินการเสนอสำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรทราบ

๒.๒ กรณีบัตรหาย/ชำรุด/ถูกทำลาย

๑. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรอกคำร้องขอมีบัตรประจำตัว (แบบ บ.จ. ๑) พร้อมยื่นหลักฐาน สำเนาใบแจ้งความ (กรณีบัตรหาย) แนบบัตรเก่า (กรณีบัตรชำรุด/ถูกทำลาย) ที่หน่วยบริการของกลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๑

๒. เจ้าหน้าที่จะออกเลขที่บัตรลงในบัญชีการจัดทำบัตรประจำตัว พร้อมบันทึกข้อมูลลงในระบบการจัดทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเครื่องจัดทำบัตร

๓. ทำการยกเลิกรหัสบัตรเก่าในโปรแกรม

๔. พิมพ์บัตรพร้อมสำเนา และลงรหัสบัตรใหม่ตามจริงในโปรแกรมระบบลงทะเบียนเข้าประชุมและนับองค์ประชุมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๕. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรับบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเจ้าหน้าที่

๖. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจ่ายค่าธรรมเนียมในการออกบัตรใหม่ ๒๐๐ บาท

๗. เจ้าหน้าที่ดำเนินการเสนอสำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรทราบ

๓. องค์ความรู้ที่ในการจัดทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๓.๑ ความรู้ชัดแจ้ง (EK : Explicit Knowledge)

๑) พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒

๒) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒

๓) ระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการลงชื่อมาประชุมและการลาการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑

๓.๒ ความรู้แบบฝังลึก (TK : Tacit Knowledge)

๑) การบริการ ในการให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในงานจะต้องมีความรู้ในงานจัดทำบัตร พร้อมทั้งจะให้คำชี้แจงรายละเอียด ขั้นตอน ในการออกบัตรให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่าในการจัดทำบัตรจะต้องใช้เอกสารอะไรบ้าง ใช้ระยะเวลาในการจัดทำนานเท่าใด กรณีชำรุด/สูญหาย จะต้องดำเนินการอย่างไร ซึ่งในการชี้แจงรายละเอียดต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นควรกระทำด้วยจิตบริการ มีความเต็มใจในการทำงาน การให้ความสนใจ คือ การต้อนรับอย่างอบอุ่น การให้เกียรติ ให้ความสำคัญ การให้ความใส่ใจ

โดยการเอาใจใส่ในการให้บริการอย่างเท่าเทียม ไม่แสดงออกอย่างเหนียวแน่นเย็นชา และติดตามเรื่องจนสำเร็จ การบริการอย่างเต็มใจ คือ การสร้างความเชื่อมั่นแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่าจะเป็นบริการที่ได้รับประโยชน์สูงสุด และต้องให้ความร่วมมือในการตอบสนองของความต้องการ การบริการอย่างจริงใจ คือ การแสดงออกถึงบริการที่น่าเชื่อถือ เชื่อใจได้ มีความรับผิดชอบในงานบริการ การบริการอย่างเข้าใจ คือ มีความรู้ในการให้บริการอย่างแท้จริง มุ่งถึงบริการที่มีคุณภาพสูง การบริการอย่างรู้ใจ คือ ต้องสนองความต้องการได้ถูกต้องและดำเนินการอย่างรวดเร็ว การบริการอย่างมีน้ำใจ คือ การให้ความช่วยเหลืออย่างเอื้ออาทร ให้ประชาชนได้รับคำแนะนำอย่างถูกต้องเพื่อประกันไม่ให้เกิดความยุ่งยากเสียหายและให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับประโยชน์ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณอย่างครบถ้วน

๒) เทคโนโลยีสารสนเทศ ในปัจจุบันสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้นำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการทำงาน เช่น การออกบัตรประจำตัวบัตรแสดงตนต่าง ๆ เพื่อให้ได้ความสะดวก รวดเร็ว สวยงาม คงทนถาวร กว่าบัตรรูปแบบเก่าที่ทำจากกระดาษแล้วนำมาเคลือบพลาสติก ซึ่งไม่คงทน ถาวร รูปแบบไม่ทันสมัย ซึ่งจากรูปแบบบัตรประจำตัวที่ออกให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นบัตรพลาสติก โดยการนำคอมพิวเตอร์มาจัดทำบัตรนั้นเพิ่มความสะดวก รวดเร็ว และง่ายต่อ

การสืบค้น สวयงาม ทันสมัยและสามารถป้องกันการปลอมแปลงได้มากขึ้น แต่ผู้รับผิดชอบในการจัดทำบัตรจะต้องมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ต้องเรียนรู้การใช้โปรแกรมการจัดทำบัตรได้เป็นอย่างดี สามารถแก้ปัญหาเบื้องต้นได้กรณีการจัดทำบัตรมีปัญหา หรือต้องติดต่อประสานงานกับช่างซ่อมเครื่องในกรณีที่ไม่สามารถแก้ไขได้เอง

เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มีผลเกี่ยวข้องกับทุกเรื่องในชีวิตประจำวัน บทบาทเหล่านี้มีแนวโน้มที่สำคัญมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้บุคลากรคนรุ่นใหม่จึงควรเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อจะได้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้ก้าวหน้าและเกิดประโยชน์ต่อประเทศต่อไป

๓) การประสานงาน ในการจัดทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะต้องมีการใช้หลักการประสานงานมาประกอบในการอธิบายการจัดทำบัตร และขั้นตอนการรับบัตร คือ เมื่อดำเนินการจัดทำบัตรเสร็จ เจ้าหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการประสานให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมารับบัตรประจำตัวที่หน่วยบริการของกลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๑ หรือ ณ เคาน์เตอร์ลงชื่อหน้าห้องประชุม หรือในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ได้มาติดต่อขอมีบัตรด้วยตนเอง ก็จะต้องอธิบายขั้นตอนการรับบัตรให้แก่

ผู้มายื่นขอทำบัตรว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะต้องรับบัตรด้วยตนเอง ไม่สามารถให้คนอื่นรับบัตรแทนได้ เนื่องจากจะต้องเซ็นรับบัตรในสำเนาบัตร ในสมุดบัญชีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ และในบัตรประจำตัวฯ ซึ่งในการชี้แจงขั้นตอนดังกล่าวจึงควรใช้หลักการประสานงาน และควรมีเทคนิคการประสานงานมาประกอบในการอธิบายขั้นตอนการจัดทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทราบถึงขั้นตอนในการจัดทำบัตรได้เป็นอย่างดี ซึ่งบุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดบัตรจะต้องใช้หลักการประสานงานมาปรับใช้ในการติดต่อกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้มารับบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น ต้องมีการปรับปรุงพฤติกรรม และกระบวนทัศน์ของตัวเองอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้เข้ากับบุคคลอื่นได้ดี เช่น น้ำเสียงไพเราะ คำพูดที่จับใจ กิริยาวาจาที่อ่อนหวานสุภาพ อ่อนโยน สร้างความคุ้นเคย และการมีปฏิสัมพันธ์กับหน่วยงาน หรือบุคคลที่เราติดต่อประสานงานด้วยอยู่เสมอ ต้องสร้างความเข้าใจในเรื่องที่จะติดต่อสอบถาม หรือเรื่องที่ต้องการประสานขอความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น หรือจากหน่วยงานอื่นให้ชัดเจนเสียก่อน ต้องปรับตัวให้เข้ากับทุกสถานการณ์ ใจเย็น ไม่เครียดหรือโมโหง่าย ถ้อยทีถ้อยอาศัย เข้าใจผู้อื่นดี รู้เขารู้เรา รู้จักนำเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ที่มีอยู่ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ โทรสาร อีเมลล์ (e-mail) website ที่เกี่ยวข้อง

ความรู้สู่ภูมิปัญญา

มาใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดเก็บสำเนาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไว้เพื่อประโยชน์ในการติดต่อค้นหา และประสานงาน ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล ในเรื่องที่จะติดต่อประสานงานด้วยความละเอียดถี่ถ้วน พยายามจดจำ

ชื่อบุคคล หรือหน่วยงานที่ต้องการติดต่อ หรือเคยติดต่อประสานงานได้อย่างแม่นยำ มีความรอบรู้ มีหลักการ มีเจตคติที่ดี เป็นผู้รับฟังที่ดี มีเหตุผล ไม่ใช่อารมณ์ของตัวเองในการตัดสินใจ ให้ความสำคัญต่อหน่วยงานหรือบุคคลที่เราติดต่อประสานงานด้วย

การปฏิบัติงานด้านการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

เรียบเรียงโดยบุหงา พรรคพวก*

๒๖ ตั้งแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายแม่บทสูงสุดในการปกครองประเทศมาแล้วหลายฉบับ เริ่มตั้งแต่พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราวพุทธศักราช ๒๔๓๕ เป็นฉบับแรก จนกระทั่งถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบันประชาชนใช้อำนาจอธิปไตยโดย

ความรู้สู่ภูมิปัญญา

การเลือกตั้งตัวแทนเข้าสู่รัฐสภา เพื่อใช้อำนาจนิติบัญญัติ เราเรียกตัวแทนเหล่านั้นว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือนักการเมือง ซึ่งจะเข้าไปบริหารประเทศชาติในนามคณะรัฐมนตรีแทนประชาชน ซึ่งเป็นอำนาจฝ่ายบริหาร

ในอดีตที่ผ่านมาจากสภาพความเป็นจริงมีเหตุการณ์ทางการเมืองหลายอย่างเกิดขึ้น บางครั้งทำให้ประชาชนรู้สึกเสื่อมศรัทธาต่อการปกครองบ้านเมือง เช่น มีการปฏิวัติรัฐประหารล้มล้างรัฐบาลบ่อยครั้ง ทำให้รัฐบาลขาดเสถียรภาพจนไม่สามารถแก้ไขปัญหาบ้านเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียงของตัวแทนอำนาจนิติบัญญัติและปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของตัวแทนอำนาจบริหารซึ่งเป็นปัญหาและอุปสรรคของประชาธิปไตยของไทยและส่งผลโดยตรงเป็นปัญหาสังคมประเภทหนึ่ง ดังนั้น การจะแก้ปัญหาของสังคมให้ได้ผลจริงจัง จึงจำเป็นต้องกระทำการหลายด้านไปพร้อม ๆ กัน โดยที่ประเทศไทยเป็นนิติรัฐสิ่งที่ทำได้ก่อนจึงเริ่มที่การปฏิรูปการเมืองโดยเน้นไปที่บทบาททางการเมืองของประชาชนเพื่อให้ประชาชนมีสิทธิควบคุมและตรวจสอบอำนาจรัฐได้อย่างแท้จริง เพื่อป้องกันมิให้การใช้อำนาจในการปกครองบ้านเมืองเป็นการแสวงหาประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้องในทางที่มีชอบหรือทุจริตด้วยประการใด ๆ ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียอย่างมากมาต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

โดยรวม ซึ่งกฎหมายเกี่ยวกับการเมืองที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อสกัดกั้นตลอดจนปราบปรามการคอร์รัปชันวิธีการหนึ่งที่ถูกนำมาใช้ คือ การกำหนดให้ผู้ใช้อำนาจรัฐต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินโดย

(๑) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ กำหนดให้เจ้าหน้าที่รัฐตำแหน่งสำคัญ ๆ ซึ่งรวมถึงข้าราชการการเมืองต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ป.ป.ช.) ในขณะที่รับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งโดยจะมีการเปิดผนึกของแบบแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อเมื่อผู้ยื่นบัญชีพ้นจากตำแหน่ง

(๒) พระราชบัญญัติการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อประธานรัฐสภา การเปิดผนึกของหรือเปิดเผยรายการทรัพย์สินและหนี้สินจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากประธานวุฒิสภาหรือประธานสภาผู้แทนราษฎรแล้วแต่กรณี

อย่างไรก็ดี กระบวนการในการกำหนดให้ผู้ใช้อำนาจรัฐต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่กำหนดไว้ในกฎหมายข้างต้น ยังไม่อาจจะป้องกัน

การทุจริตได้เท่าที่ควร เนื่องจากมาตรการให้ผู้ใช้อำนาจรัฐแสดงทรัพย์สินและหนี้สินเพื่อใช้ประกอบการตรวจสอบความรักรวยผิดปกติของผู้ใช้อำนาจรัฐ ยังไม่มีบทบัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ป.ป.ป.) ตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน นอกจากนั้นยังไม่มีบทบัญญัติให้ต้องตรวจสอบบัญชีดังกล่าวขณะยื่นกับขณะพ้นตำแหน่ง และยังกลับถือว่าบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินเป็นความลับจนกว่าจะมีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ป.ป.ป.) หรือมีการกล่าวหาหรือเรียนว่าผู้นั้นรักรวยหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ และคณะกรรมการ ป.ป.ป. ต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่าพฤติการณ์หรือข้อกล่าวหา นั้นมีมูลเสียก่อน จึงจะดำเนินการเปิดรายการแสดงทรัพย์สินและหนี้สินได้ และเมื่อสืบสวนแล้วผู้นั้นไม่สามารถชี้แจงได้ว่าตนได้ทรัพย์สินมาโดยชอบ คณะกรรมการ ป.ป.ป. ต้องลงคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะดำเนินการให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินได้

นอกจากนี้ ในส่วนของการแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นในทางปฏิบัติได้มีการยื่นบัญชีไปแล้ว แต่การจะเปิดผนึกซองและการเปิดเผยรายการ

ทรัพย์สินและหนี้สินนั้นจะต้องมีการกำหนดระเบียบโดยประธานแต่ละสภา โดยความเห็นชอบของวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรแล้วแต่กรณี ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องนี้ใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๔ ซึ่งเป็นช่วงที่กำลังจะมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญระเบียบเกี่ยวกับการเปิดเผยบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สิน จึงมิได้มีการกำหนดไว้ จึงทำให้ไม่มีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นไว้ เช่นเดียวกัน

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้ผู้ใช้อำนาจรัฐตามมาตรา ๒๕๑ ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตามมาตรา ๒๕๒ โดยยังไม่มีการกำหนดให้มีการตรวจสอบความมีอยู่จริงของทรัพย์สิน และหากมีการตรวจพบว่าทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติก็จะมี การดำเนินการเพื่อให้ทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกติตกเป็นของแผ่นดิน เมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งกำหนดเจตนารมณ์ไว้ต้องการทำให้การเมืองมีความโปร่งใส มีคุณธรรม และจริยธรรมตลอดจนต้องการให้ระบบการตรวจสอบมีความเข้มแข็งและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การตรวจสอบอำนาจรัฐโดยการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน จึงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจ

ความรู้สู่ภูมิปัญญา

สอบการใช้อำนาจรัฐอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม ซึ่งเมื่อพบว่ามีภารกิจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ด้วยข้อความที่เป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงก็จะมีผลให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี

ตำแหน่งทางการเมืองที่ต้องยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สิน

ตำแหน่งทางการเมืองที่ต้องยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินมีกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไว้ดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๙ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทุกครั้งที่ได้รับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง

- (๑) นายกรัฐมนตรี
- (๒) รัฐมนตรี
- (๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (๔) สมาชิกวุฒิสภา
- (๕) ข้าราชการการเมืองอื่น
- (๖) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

บัญชีตามวรรคหนึ่งให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบ ซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา

การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้รวมถึงทรัพย์สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมด้วย

นอกจากนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๐ ยังได้กำหนดเวลาในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินโดยกำหนดผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๕๙ ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่เข้ารับตำแหน่งหรือวันที่พ้นจากตำแหน่งแล้วแต่กรณี และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นกรณเข้ารับตำแหน่งให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้ารับตำแหน่ง

(๒) ในกรณีที่เป็นกรณพ้นจากตำแหน่งให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง

(๓) ในกรณีที่บุคคลตามมาตรา ๒๕๙ ซึ่งได้ยื่นบัญชีไว้แล้วตายในระหว่างดำรงตำแหน่งหรือก่อนยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินหลังจากพ้นจากตำแหน่งให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดก

ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ที่มีอยู่ในวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นตายภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งตาย

ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งพ้นจากตำแหน่งนอกจากต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งไว้แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริง ในวันครบหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ดังกล่าวอีกครั้งหนึ่งโดยให้ยื่นภายในสามสิบ วันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย

๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้มีการให้ความหมายของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ต้องยื่นบัญชีให้ครอบคลุมถึงตำแหน่งดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

(๒) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

(๓) ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลนคร

(๔) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองท้องถิ่น ที่มีรายได้หรืองบประมาณไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การปฏิบัติงานด้านการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

จากตัวบทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ส่งผลต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยตรงที่จะต้องแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อ ป.ป.ช. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะหน่วยงานที่สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงจำเป็นต้องเป็นสื่อกลางในการประสานงานกับสำนักงาน ป.ป.ช. และอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อภารกิจนี้คือ กลุ่มงานกิจการทั่วไป สำนักบริหารงานกลาง

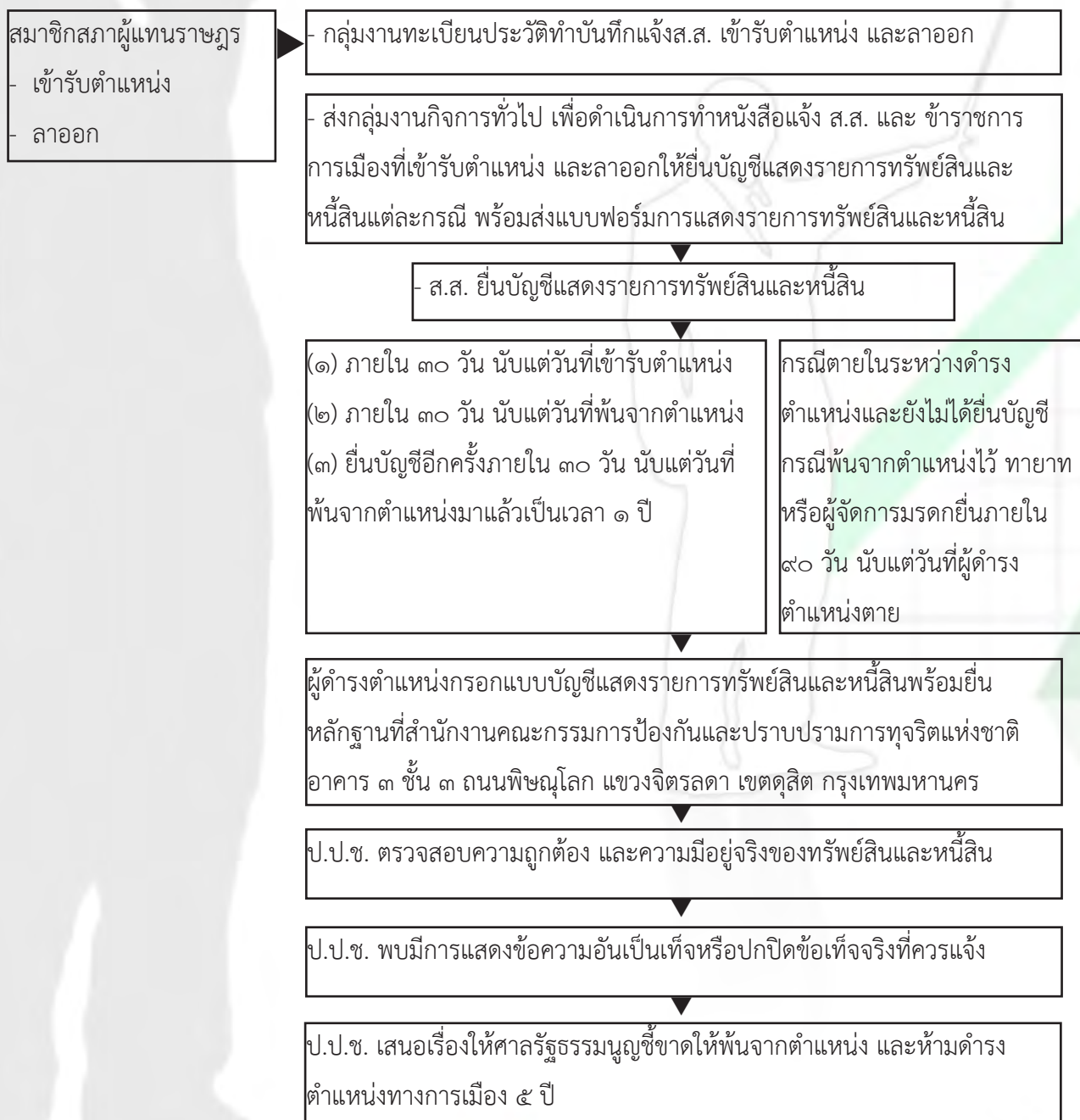
ดังนั้น บุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน จะต้องมีความรู้ในตัวบทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ในมาตรา ๒๕๔ มาตรา ๒๖๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นกลไกที่สำคัญที่จะนำไปสู่การ

ความรู้สู่ภูมิปัญญา

ตรวจสอบทรัพย์สินที่มีอยู่จริงของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตลอดจน มีเทคนิคการประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก มีความรู้และทันต่อสถานการณ์ รวมทั้งต้องมีความละเอียด รอบครอบ

เนื่องจากการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินมีผลต่อสถานะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนจึงขอแสดงเป็นแผนภาพขั้นตอนการแจ้งยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังนี้

๑. ขั้นตอนการแจ้งยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่ง

๒. ขั้นตอนการแจ้งยืนยันบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งครบ ๑ ปี

องค์ความรู้ที่นำมาใช้ในการแจ้งยืนยันบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

๑. ความรู้ชัดแจ้ง (EK : Explicit Knowledge)

(๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

(๒) พระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

(๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ หมวด ๔ มาตรา ๖๑

๒. ความรู้แบบฝังลึก (TK : Tacit Knowledge)

แนวทางการดำเนินการปฏิบัติแจ้ง ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งครบ ๑ ปี

เนื่องจากรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินในกรณีต่าง ๆ ได้แก่ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งครบ ๑ ปี ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้จะกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว แต่เพื่อป้องกันไม่ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกระทำความผิดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๓ ดังนั้น เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งไว้แล้ว กลุ่มงานกิจการทั่วไป สำนักบริหารงานกลางได้มีการจัดทำตารางข้อมูลของสมาชิกไว้เพื่อตรวจสอบเมื่อถึงกำหนดระยะเวลายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งครบ ๑ ปี ได้จัดทำหนังสือเพื่อแจ้งเตือน ให้อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับทราบว่าจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งครบ ๑ ปี ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอีกครั้งภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา ๑ ปี ด้วย

๓. เทคนิคการประสานงาน

การประสานงานเป็นการติดต่อสื่อสารซึ่งต้องอาศัยความสุภาพอ่อนน้อม ถ่อมตน ความจริงใจในการติดต่อกับบุคคลอื่น เพื่อขอรับการสนับสนุนและขอความ

ร่วมมือ เพื่อให้ภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นไปด้วยความราบรื่น มีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนั้น การจะได้ข้อมูลมาเพื่อจะนำไปสู่การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน จึงจำเป็นต้องอาศัยการประสานงานเป็นหลัก ซึ่งการประสานงานจะมีรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจึงเลือกใช้รูปแบบที่ไม่เป็นทางการซึ่งจะประสานกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อเป็นการลดขั้นตอนในการทำงานลง

วิธีการดำเนินการ

เนื่องจากแบบฟอร์มการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตลอดจนรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และใบลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ใบลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง และคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสมาชิกภาพตามคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญจะอยู่ในความรับผิดชอบของกลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ สำนักบริหารงานกลาง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ดังนั้น เจ้าหน้าที่รับผิดชอบเรื่องการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน จึงมีวิธีการดำเนินการ

๑. การติดต่อประสานกับหน่วยงานหรือบุคคลในองค์กรอื่น ดังนี้

๑.๑ ศึกษา และหาข้อมูลก่อนว่า ในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หน่วยงานบุคคลใดดูแลและรับผิดชอบฟอร์มการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๑.๒ ประสานหน่วยงาน/บุคคล ที่ดูแลรับผิดชอบแบบฟอร์มการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน โดยทางโทรศัพท์เพื่อขอความอนุเคราะห์แบบฟอร์มการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินมาเพื่อจะได้แจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้กรอกแบบฟอร์มได้ทันตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้

จากนั้นถึงได้มีหนังสือจากหน่วยงานไปเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นหลักฐานทางราชการอีกครั้ง

๒. การติดต่อประสานกับหน่วยงานหรือบุคคลภายในองค์กร ดังนี้

๒.๑ ศึกษา และหาข้อมูลก่อนว่าในหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบข้อมูลสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรมีเจ้าหน้าที่บุคคลใดที่รับผิดชอบอยู่เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นว่าผู้ที่จะประสานงานด้วยอยู่ในระดับเดียวกันหรือระดับที่สูงกว่าเพื่อจะได้ประสานได้ถูกต้อง

๒.๒ ประสานด้วยวาจา หรือด้วยโทรศัพท์กับเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลข้อมูลสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อขอความร่วมมือขอรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เข้ารับตำแหน่ง สำเนาใบลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สำเนาใบลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง และสำเนาคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสมาชิกภาพพร้อมที่อยู่

๓. ทำหนังสือแจ้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เข้ารับตำแหน่งให้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่งภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่เข้ารับตำแหน่ง

๔. ทำหนังสือแจ้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง และที่มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญให้สิ้นสมาชิกภาพ เพื่อให้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันพ้นจากตำแหน่งต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๕. จดชื่อหน่วยงานและบุคคลที่รับผิดชอบพร้อมเบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อไว้เพื่อใช้ติดต่อในโอกาสต่อไป

มุนินติบัญญัติ

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

(Amendment of Constitution)

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตอนที่ 4

นายสุเทพ ลีรพงษ์กุล*

วิธีการ หลักเกณฑ์และกระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญทุกฉบับโดยปกติจะมีบทบัญญัติให้แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญและได้กำหนดวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมไว้แตกต่างกับการบัญญัติกฎหมายธรรมดาทั่วไป ซึ่งจะมีหลักเกณฑ์และกระบวนการที่แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่ทำได้ยากกว่ากฎหมายธรรมดา มีสาระสำคัญโดยสังเขป ๓ ขั้นตอน คือ

* ๘ ๖. กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ
อาจริเริ่มโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ
เจาะจง เช่น ประธานาธิบดีฝรั่งเศส ตาม
รัฐธรรมนูญ ปี ค.ศ. ๑๘๓๕ กษัตริย์
โรมานีเย ตามรัฐธรรมนูญ ปี ค.ศ. ๑๙๓๓
และพระจักรพรรดิญี่ปุ่น ตามรัฐธรรมนูญ ปี
ค.ศ. ๑๘๘๙ หรือริเริ่มโดยกลุ่มบุคคลหรือ

ประเทศไทยเรามักให้ทั้งฝ่ายบริหาร
และฝ่ายนิติบัญญัติสามารถริเริ่มได้ทั้ง ๒
ฝ่าย แต่จะมีความแตกต่างกันด้านจำนวน
สมาชิกที่จะริเริ่มในบางครั้งริเริ่มได้เฉพาะ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต่อมาเพิ่มความ
เข้มงวดขึ้นในระยะหลังที่ต้องได้รับความเห็น
ชอบจากพรรคการเมืองด้วย ประชาชนไม่มี

องค์กรใดองค์กรหนึ่ง เช่น ตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๓๔ คณะ
รัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร อาจขอแก้ไขเพิ่มเติม
รัฐธรรมนูญได้ภายใต้เงื่อนไขที่ว่า การขอ
แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่มาจากสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรนั้น ต้องให้พรรคการเมือง
ที่สมาชิกรับเลือกตั้งนั้นมีมติให้เสนอได้ด้วย
นอกจากนี้ยังอาจริเริ่มโดยราษฎรจำนวน
หนึ่ง เช่น ในกรณีของประเทศสวิตเซอร์
แลนด์ เป็นต้น

ส่วนริเริ่มใด ๆ

การริเริ่มตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๓๔ (ฉบับถาวร) ญัตติริเริ่มมาจาก
คณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จำนวน ๑ ใน ๔ ของจำนวนสมาชิก
ทั้งหมด (มาตรา ๖๓)

การริเริ่มตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๙
มาจากคณะรัฐมนตรี หรือ ๑ ใน ๔ ของ
จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนทั้งหมด (มาตรา
๘๕)

การริเริ่มตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๒
มาจากคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกวุฒิสภา

และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรวมกัน หรือสมาชิกของแต่ละสภา ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของ ๒ สภา (มาตรา ๑๓๓)

การริเริ่มตามรัฐธรรมนูญฯ ๒๕๑๑ เหมือนรัฐธรรมนูญฯ ๒๕๔๒ (มาตรา ๑๖๙)

การริเริ่มตามรัฐธรรมนูญฯ ๒๕๑๓ มาจากคณะรัฐมนตรี หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น จำนวน ๑ ใน ๕ ของสมาชิกทั้งหมด (มาตรา ๒๒๘)

การริเริ่มตามรัฐธรรมนูญฯ ๒๕๒๑ มาจากคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑ ใน ๓ ของ ส.ส. ทั้งหมด และพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นสังกัดมีมติให้เสนอได้ (มาตรา ๑๙๔)

การริเริ่มตามรัฐธรรมนูญฯ ๒๕๓๔ มาจากคณะรัฐมนตรี หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด หรือจากสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้ง ๒ สภา ในกรณีของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องมีมติของพรรคการเมืองที่สังกัดให้เสนอด้วย

การริเริ่มตามรัฐธรรมนูญฯ ๒๕๔๐ มาจากญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องมาจากคณะรัฐมนตรีหรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของ

สภาผู้แทนราษฎร หรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเสนอหรือร่วมเสนอญัตติดังกล่าวได้เมื่อพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นสังกัดมีมติให้เสนอได้ (มาตรา ๓๑๓ วรรคหนึ่ง (๑))

การริเริ่มตามรัฐธรรมนูญฯ ๒๕๕๐ มาจากญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องมาจากคณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรหรือ จากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (มาตรา ๒๙๑ (๑))

ข้อสังเกต การริเริ่มตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ พบว่า นำรัฐธรรมนูญฯ ๒๕๔๐ มาตรา ๓๑๓ วรรคหนึ่ง (๑) มาตัดและแก้ไขเพิ่มเติม ที่ตัดออกคือ “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเสนอหรือร่วมเสนอญัตติดังกล่าวไว้เมื่อพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นสังกัดมีมติให้เสนอได้” ที่เพิ่มเติม คือ “จากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คนตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย”

๒. องค์การที่จะตัดสินใจให้แก้ไข และกระบวนการ

ผู้มีอำนาจตัดสินใจว่าจะแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในเรื่องที่ดำริเริ่มเสนอหรือไม่นั้น รัฐธรรมนูญอาจกำหนดให้องค์กฤษฎีกาตามปกติ (รัฐสภา) เป็นผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจ หรืออาจให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งแสดงประชามติว่าสมควรจะแก้ไขหรือไม่ก็ได้

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญมีปัญหาที่แตกต่างไปจากการจัดทำรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ ไม่ได้เกี่ยวกับการจัดทำรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ ดังนั้น กระบวนการแก้ไขจึงมีปัญหาในระดับขององค์กร และกระบวนการที่แก้ไขต่างกัน ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนั่นเอง

ปัญหาสำคัญในเรื่องนี้อยู่ที่ว่า ใครจะเป็นผู้ริเริ่มตัดสินใจในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ กระบวนการแก้ไขเป็นอย่างไร ซึ่งจะได้ศึกษาในกรณีของประเทศเสรีประชาธิปไตยและประเทศอื่น ๆ บางประเทศ

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในประเทศเสรีประชาธิปไตย

๑. ประเทศสหรัฐอเมริกา

การแก้ไขรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกานำโดยมาตรา ๕ ของรัฐธรรมนูญว่า “เมื่อใดก็ตามที่สมาชิกจำนวน ๒ ใน ๓ ของ ๒ สภาเห็นจำเป็น ก็ให้รัฐสภา

เสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้ หรือเมื่อ ๒ ใน ๓ ของสภานิติบัญญัติของรัฐทั้งหลายได้ร้องขอก็ให้รัฐสภาเรียกประชุมเพื่อเสนอการแก้ไข ซึ่งในกรณีใดกรณีหนึ่งจะมีผลสมบูรณ์ทั้งในความตั้งใจและวัตถุประสงค์กลายเป็นส่วนหนึ่งของรัฐธรรมนูญนี้ก็ต่อเมื่อได้รับสัตยาบัน จำนวน ๓ ใน ๔ จากสภานิติบัญญัติของรัฐทั้งหมด หรือจากที่ประชุมจำนวน ๓ ใน ๔ ของที่ประชุมสภาทั้งหมด ตามวิธีใดวิธีหนึ่งแล้วแต่รัฐสภาจะเสนอให้ใช้เพื่อการให้สัตยาบัน ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขว่าห้ามแก้ไขก่อนปี ๑๘๐๘ กระทั่งกระทั่งถึงข้อความที่บัญญัติไว้ในวรรคที่ ๑ และ ๔ ของ (๙) แห่งมาตรา ๑ และจะให้รัฐใดต้องถูกตัดสิทธิออกเสียงในวุฒิสภาอันมีอยู่อย่างเท่าเทียมกันโดยไม่ได้รับความยินยอมจากรัฐนั้นไม่ได้”

สรุปได้ว่า กระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมของสหรัฐอเมริกามี ๒ วิธี คือ

วิธีแรก ริเริ่มจากรัฐสภา จากเสียง ๒ ใน ๓ ของทั้งสองสภา

วิธีที่สอง ริเริ่มโดยสภาของมลรัฐต่าง ๆ จำนวน ๒ ใน ๓ และจะมีการเลือก Convention พิเศษเพื่อการนี้

การแก้ไขทั้ง ๒ กรณีต้องได้รับการให้สัตยาบันโดย ๓ ใน ๔ ของสภาของมลรัฐต่าง ๆ (๓๘ รัฐ) หรือ ๓ ใน ๔ ของ Convention พิเศษ แล้วแต่รัฐสภาจะเป็นผู้กำหนด

๒. ประเทศฝรั่งเศส

ตามรัฐธรรมนูญ ปี ค.ศ. ๑๙๕๘ บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มีอยู่ในมาตรา ๘๕ และ ๘๙ ในมาตรา ๘๕ เป็นวิธีการแก้ไขเฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้องกับประชาคมของฝรั่งเศส (Comminaute) ซึ่งไม่อยู่ในปัญหาที่ศึกษาอยู่ จึงจะกล่าววกรณีของมาตรา ๘๙ โดยกระบวนการแก้ไขรัฐธรรมนูญตามมาตรานี้อาจแบ่งได้ ๒ กรณี คือ

- กระบวนการปกติ คือ ร่างรัฐธรรมนูญอาจมาจากประธานาธิบดีตามข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี (ร่างของฝ่ายบริหาร) หรือมาจากสมาชิกสภา และต้องผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยเสียงข้างมากของแต่ละสภาที่ลงมติตามร่างที่มีข้อความตรงกัน และต้องนำร่างรัฐธรรมนูญให้ประชาชนออกเสียงประชามติ

- คือ ในกรณีที่เป็นร่างของฝ่ายบริหาร (projets de revision) ที่ผ่านความเห็นชอบของ ๒ สภา แล้ว ประธานาธิบดีมีสิทธิที่จะเลือกให้ประชาชนลงประชามติหรือจะให้มีการประชุมร่วมของ ๒ สภา ลงมติรับรองอีกครั้งหนึ่งโดยคะแนนเสียง ๓ ใน ๕ ของจำนวนสมาชิกสภาทั้งสอง

การแก้ไขรัฐธรรมนูญของฝรั่งเศส มีข้อห้ามแก้ไขรัฐธรรมนูญที่จะมีผลกระทบต่อบูรณภาพของดินแดน และรูปแบบสาธารณรัฐของรัฐบาล

๓. ประเทศสเปน

กระบวนการแก้ไขรัฐธรรมนูญในประเทศสเปน ตามรัฐธรรมนูญ ๑๙๗๘

กระบวนการแก้ไขรัฐธรรมนูญของประเทศนี้ มีความน่าสนใจอยู่ที่มีการจำแนกกระบวนการแก้ไขที่แตกต่างกันตามความสำคัญของเนื้อหาที่แก้ไขด้วย และประเทศสเปนเพียงจะเป็นประเทศเสรีประชาธิปไตยอย่างแท้จริงเมื่อไม่นานมานี้ ซึ่งในระยะแรกจะเห็นได้ชัดถึงการแทรกแซงของทหารในรัฐสภา

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญของสเปน บัญญัติไว้ใน มาตรา ๑๖๖ - ๑๖๙ ดังนี้ คือ

- องค์กรที่ริเริ่มทำได้โดยรัฐบาลสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และสภาของประชาคมอิสระต่าง ๆ (Communautes autonomes)

- กระบวนการมีดังนี้ คือ ร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญต้องได้รับความเห็นชอบจากแต่ละสภา โดยมีเสียง ๓ ใน ๕ ถ้าสภาทั้งสองมีความเห็นต่างกัน จะมีการตั้งคณะกรรมการร่วม ๒ ฝ่าย เพื่อจัดทำร่างแก้ไข และสภาทั้งสองจะมีมติในคราวเดียวกัน

ถ้าร่างดังกล่าวไม่ผ่านความเห็นชอบตามกระบวนการดังกล่าว สภาผู้แทนราษฎร สามารถให้ความเห็นชอบได้โดยเสียง ๒ ใน ๓ ภายใต้เงื่อนไขว่าวุฒิสภาได้มีการออกเสียงให้ความเห็นชอบด้วยเสียงข้างมากเด็ดขาดแล้ว

ร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วนั้นอาจนำไปให้ประชาชนให้สัตยาบันได้โดยการลงประชามติ ถ้าหากว่ามี ส.ส. หรือวุฒิสมาชิกจำนวน ๑ ใน ๑๐ ของสภาใดสภาหนึ่งได้ขอให้มีการดำเนินการดังกล่าวภายใน ๑๕ วันนับจากได้ผ่านความเห็นชอบ

ร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญที่จะแก้ไขทั้งฉบับหรือบางส่วนที่สำคัญคือในหมวดที่เกี่ยวกับบททั่วไป และหลักการพื้นฐานของรัฐธรรมนูญ บทที่เกี่ยวกับสิทธิพื้นฐานและเสรีภาพมหาชน หรือหมวดพระมหากษัตริย์จะต้องได้รับการรับรองหลักการด้วยเสียง ๒ ใน ๓ ของแต่ละสภาและให้มีการยุบสภา และมีการเลือกตั้งสภาทั้ง ๒ ขึ้นมาใหม่ และสภาทั้ง ๒ ต้องให้สัตยาบันการรับหลักการเดิม และพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญนั้นโดยต้องได้รับความเห็นชอบโดยเสียง ๒ ใน ๓ ของสภาทั้งสองร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านความเห็นชอบในกรณีนี้ต้องนำไปให้ประชาชนให้สัตยาบันโดยการออกเสียงประชามติ

การแก้ไขรัฐธรรมนูญในสเปนไม่อาจกระทำได้ในภาวะสงคราม หรือในขณะที่อยู่ในภาวะฉุกเฉิน หรือมีสถานการณ์พิเศษ

จะเห็นได้ว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญในสเปนแก้ไขได้หลายวิธีโดยคำนึงถึงความสำคัญในเนื้อหาของหมวดที่แก้ไข และเป็นการแก้ไขยาก ตลอดจนมีข้อห้ามแก้ไขในบางกรณี

สรุปได้ว่า กระบวนการแก้ไขรัฐธรรมนูญประกอบไปด้วย

องค์การที่แก้ไข มี ๒ ประเภท โดยประเภทแรกคือ ผู้ได้รับการเลือกตั้งให้เป็นตัวแทนของประชาชนมาเพื่อทำหน้าที่แก้ไขรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะ ดังเช่น Convention ในสหรัฐอเมริกา ประเภทที่ ๒ คือ สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา ที่จะมีการประชุมพิจารณาร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยมีลักษณะการประชุมที่ต่างออกไปจากการพิจารณาร่างกฎหมายธรรมดา

กระบวนการ ประการแรก คือ การริเริ่มมักเป็นของรัฐหรือรัฐสภา มีน้อยครั้งที่ประชาชนจะริเริ่มได้โดยมีเพียงสวิสเซอร์แลนด์ที่ประชาชนสามารถเข้าชื่อกันได้อย่างน้อย ๑ แสนคนขึ้นไป เพื่อขอแก้ไขรัฐธรรมนูญของสหพันธ์ได้ ต่อมาก็มาสู่กระบวนการที่เคร่งครัดและต้องมีเสียงให้ความเห็นชอบตามกฎหมายกำหนดโดยอาจเป็น ๒ ใน ๓ หรือ ๓ ใน ๕ ของจำนวนสมาชิกสภาทั้งสองและอาจมีการให้สัตยาบันโดยการลงประชามติของประชาชนหรือของรัฐสมาชิก (เช่นรัฐธรรมนูญอเมริกาหรือรัฐต่าง ๆ ต้องมีการให้สัตยาบัน ๓ ใน ๔ ของมลรัฐทั้งหมด)

ข้อห้ามและข้อจำกัดในรัฐธรรมนูญรัฐธรรมนูญอาจห้ามแก้ไขในบางเรื่องได้ เช่น ห้ามแก้ไขรูปแบบสาธารณรัฐของรัฐบาล (มาตรา ๘๙ วรรค ๕ ของรัฐธรรมนูญฝรั่งเศส) ห้ามในกำหนดเวลาใดเวลาหนึ่ง

อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตว่าไม่ควรมีข้อจำกัดมากเกินไปในการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพราะแนวความคิดทางการเมืองอาจเปลี่ยนแปลงได้ และหากมีความต้องการแก้ไขเพิ่มเติม แต่ถูกต่อต้านเพราะหลักเกณฑ์ที่เคร่งครัดเกินไปทำให้แก้ไขไม่ได้ก็อาจนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงนอกเหนือวิธีการทางกฎหมาย

องค์การที่ตัดสินใจให้แก้ไขและกระบวนการ นับแต่รัฐธรรมนูญปี ๒๔๘๙ เป็นต้นมาประเทศไทยมี ๒ สภา และถือเป็นหลักการสืบต่อมา (ยกเว้นรัฐธรรมนูญฯ ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม ๒๔๙๕) ดังนั้นองค์การที่ตัดสินใจให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญและดำเนินการต่อไป คือ รัฐสภา (ประชุมร่วมกัน ๒ สภา) โดยมีการพิจารณาเป็น ๓ วาระ วาระแรก รับหลักการ วาระที่ ๒ พิจารณาเรียงลำดับมาตรา หมวดวาระ ๒ ให้รอไว้ ๑๕ วัน (ยกเว้นรัฐธรรมนูญฯ ๒๔๗๕ มี ๒ วาระผ่านวาระแรกแล้วต้องรอ ๑ เดือน และต้องให้เสียงสมาชิกถึง ๓ ใน ๔ ของสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด) วาระที่ ๓ การพิจารณาให้ความเห็นชอบในขั้นสุดท้าย

การพิจารณาทั้ง ๓ วาระ ตามรัฐธรรมนูญฯ ๒๔๘๙, ๒๔๙๒, และ ๒๕๑๑ เป็นไปในทำนองเดียวกัน คือ วาระแรก ขึ้นรับหลักการ ใช้วิธีเรียกชื่อ และต้องได้รับความเห็นชอบ ๒ ใน ๓ ของรัฐสภา ในวาระที่ ๒ พิจารณาเรียงมาตราให้เสียงข้าง

มากธรรมดา และในวาระที่ ๓ ขั้นสุดท้ายในเสียง ๒ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกสภาทั้ง ๒

แต่ในรัฐธรรมนูญฯ ๒๕๑๓, ๒๕๓๔ (ในรัฐธรรมนูญฯ ๒๕๑๑, ๒๕๑๓, ๒๕๒๒, ๒๕๓๔ ต้องทำเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม) การพิจารณาใน ๓ วาระนั้น จำนวนเสียงให้ความเห็นชอบในวาระแรก และวาระที่ ๓ ลดลงเหลือเพียงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้ง ๒ สภา ส่วนวาระที่ ๒ คงเดิม

เมื่อผ่าน ๓ วาระแล้ว กระบวนการต่อไปเป็นไปตามกระบวนการนิติบัญญัติธรรมดา คือให้นายกรัฐมนตรีขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายได้เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา แล้ว

อย่างไรก็ดีในรัฐธรรมนูญฯ ๒๔๙๒, ๒๕๑๑, ๒๕๑๓ การแก้ไขรัฐธรรมนูญได้มีขั้นตอนให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมด้วย หลังการพิจารณา ๓ วาระแล้ว กล่าวคือ ถ้าพระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชดำริว่าร่างรัฐธรรมนูญที่นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายกระทบถึงประโยชน์ได้เสียสำคัญของประเทศหรือประชาชน และทรงพระราชดำริเห็นสมควรให้ประชาชนได้วินิจฉัย พระมหากษัตริย์ย่อมทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะให้ประชาชนทั่วประเทศออกเสียงเป็นประชามติได้ (ดู มาตรา ๑๗๔, ๑๗๕,

๑๗๖, รัฐธรรมนูญฯ ๒๕๕๒, มาตรา ๑๓๐-๑๓๒ รัฐธรรมนูญฯ ๒๕๑๑ และมาตรา ๒๒๙-๒๓๑ รัฐธรรมนูญฯ ๒๕๑๗) แต่ไม่เคยมีการใช้ประชามติ

ในเรื่องประชามตินี้ ในรัฐธรรมนูญฉบับต่อ ๆ มาได้ตัดออกไป โดยในการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อครั้งพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๒๑ ได้ผ่านร่างของคณะกรรมการที่เสนอมาโดยไม่มีการอภิปราย แต่จากการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญร่างรัฐธรรมนูญ กรรมการเห็นควรตัดเรื่องประชามติออกไปโดยมีเหตุผล คือ จะไม่ได้เสียงประชามติที่แท้จริง และการให้พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้วินิจฉัยว่าควรมีประชามติหรือไม่ อาจทำให้กระทบกระเทือนถึงองค์พระมหากษัตริย์ได้ แม้กรรมการอีกฝ่ายหนึ่งจะเห็นว่าไม่กระทบกระเทือนเพราะมีผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

เมื่อพิจารณารูปแบบและวิธีการแก้รัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญฉบับต่าง ๆ จะพบว่าเป็นรูปแบบคล้ายคลึงกับรัฐธรรมนูญในประเทศอื่น ๆ แต่หากได้พิจารณาถึงบทเฉพาะกาลในรัฐธรรมนูญเหล่านี้แล้วจะเห็นได้ว่า โครงสร้างของอำนาจที่ครอบงำอยู่ในขณะนั้นมีส่วนได้เสียอย่างใกล้ชิดกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ และรัฐธรรมนูญส่วนใหญ่มีอายุสั้น ยังอยู่ในบังคับของบทเฉพาะกาลเป็นส่วนใหญ่ การแก้ไขจึงตกอยู่ภายใต้การครอบงำ

จากอำนาจดังกล่าวเห็นได้ชัด กล่าวคือ แม้ในรัฐธรรมนูญ กำหนดให้มีสภาเดี่ยว แต่ในบทเฉพาะกาลก็กำหนดให้มีสมาชิกประเภทที่ ๒ ที่มาจากการแต่งตั้งได้ (มาตรา ๖๕ รัฐธรรมนูญ ๒๕๓๕) หรือ รัฐธรรมนูญกำหนดให้มีพหุสภาซึ่งมาจากการออกเสียงโดยทางอ้อมและลับ แต่ก็ มีบทเฉพาะกาลที่กำหนดองค์การ

สำหรับในรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ และในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ พบว่ามีวิธีการและข้อห้ามเหมือนกัน คือ ต้องให้ประชุมร่วมกันระหว่างสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา โดยบัญญัติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเปลี่ยนแปลงรูปของรัฐจะเสนอไม่ได้

ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องเสนอเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม และให้รัฐสภาพิจารณาเป็น ๓ วาระ คือ วาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ การออกเสียงลงคะแนน ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

วาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมด้วย

การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่ ๒ ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตราให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ และเมื่อการพิจารณาวาระที่สองเสร็จสิ้นแล้ว ให้รอไว้ ๑๕ วัน เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วให้รัฐสภา

(สำหรับรัฐธรรมนูญฯ ๒๕๕๐ การพิจารณาเรียงลำดับมาตราไม่มีขั้นตอน ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม)

วาระที่ ๓ ชั้นสุดท้ายการออกเสียงลงคะแนน ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลง

คะแนนโดยเปิดเผยและต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

และเมื่อการลงมติได้เป็นไปตามที่กล่าวแล้ว กระบวนการต่อไปเป็นไปตามกระบวนการนิติบัญญัติธรรมดา คือให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายได้เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

บรรณานุกรม

กรมล ทงธรรมาชาติ, วิวัฒนาการของระบอบรัฐธรรมนูญไทย, สำนักพิมพ์บรรณกิจ :

กทม. ๒๕๒๔.

กาญจนรัตน์ สิวโรจน์, การจัดทำและแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ, บริษัท โซคอล์นการพิมพ์
และบรรจุกิจ จำกัด : กทม., ๒๕๔๔.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, คำอธิบายวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญ, พลสยามปริทัศน์
และการพิมพ์ : กทม. ๒๕๔๘.

พูนศักดิ์ ไร่สำรวจ, รูปแบบและวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ, บริษัทเคล็ดไทย จำกัด
: กทม, ๒๕๓๘.

ไพโรจน์ ชัยนาม, สถาบันการเมืองและกฎหมายรัฐธรรมนูญ ภาค ๑ ความนำทั่วไป,
สารศึกษากการพิมพ์ : กทม., ๒๕๒๔.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. รัฐธรรมนูญไทย, สำนักการพิมพ์ สำนักงาน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : กทม. ๒๕๕๐.

หยุด แสงอุทัย, คำบรรยาย หลักรัฐธรรมนูญทั่วไป, โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์ ;
กทม. ๒๕๒๖.

การตั้งผู้ช่วยดำเนินงานของสมาธิสภาผู้แทนราษฎร และการตั้งผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาธิสภาผู้แทนราษฎร

ในกรณีที่ทำหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรในอดีตที่ผ่านมา มีวิจัยหลายท่านพบว่า มีปัญหาในทางปฏิบัติหลายประการที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการของสภาผู้แทนราษฎร

สำหรับปัญหาของสภาผู้แทนราษฎร ในการปฏิบัติหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ ดร.ชัยอนันต์ สมุทรวาณิช และอัจฉราพร กุมุทพิสัย ได้นำเสนองานวิจัย เรื่อง “ปัญหาสำคัญของการดำเนินงานของฝ่ายนิติบัญญัติ” ไว้ในปี พ.ศ. ๒๕๒๙ พร้อมทั้งเสนอวิธีแก้ปัญหาไว้ ได้อย่างน่าสนใจ โดยสรุปได้ว่า “อำนาจในการออกกฎหมายนั้น ในความเป็นจริงการจัดทำร่างกฎหมายส่วนใหญ่ทำโดย เครื่องมือของฝ่ายบริหาร ส่วนการควบคุมฝ่ายบริหารก็กระทำไม่ได้ยกเว้น และไม่ทั่วถึงเพราะฝ่ายนิติบัญญัติมีจำนวนน้อย ขาดคณะผู้ช่วย ในขณะที่งานของรัฐมีจำนวนมากมายหลายสาขา”

ในประเด็นคณะผู้ช่วยของฝ่ายนิติบัญญัติได้เป็นที่พูดคุยกันอย่างกว้างขวางเรื่อยมา ในแวดวงของรัฐสภาโดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ มন্ত্রী รูปสุวรรณ์ ได้เสนอผลงานวิจัยในปัญหาเกี่ยวกับการทำงานของคณะกรรมการมาธิการ ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยตรง ในหัวข้อวิจัยเรื่อง “แนวทางในการเพิ่มพูนสมรรถนะของสภาผู้แทนราษฎรไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีคณะทำงานของคณะกรรมการมาธิการ ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” โดยสรุปแล้วงานวิจัยชิ้นนี้ ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณสมบัติ วิธีการแต่งตั้ง รูปแบบการทำงาน ตลอดจนคำตอบตอบแทนของคณะผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้หลายประการ โดยมีความคาดหวังว่าหากสามารถจัดหาบุคคลที่มีคุณภาพเพื่อช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้แล้วจะทำให้การทำงานของสภาผู้แทนราษฎรในการตรวจสอบควบคุมฝ่ายบริหารมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินงานของสภาผู้แทนราษฎร ย่อมมีหน้าที่โดยตรงต่อการดำเนินการในเรื่องนี้ให้สำเร็จลุล่วงไป ดังนั้น ในทางปฏิบัติแล้วหน่วยงานภายในที่รับผิดชอบคือ กลุ่มงานบริหารงานบุคคล สำนักบริหารงานกลาง ซึ่งปฏิบัติงานภายใต้กรอบกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องคือ

๑. ประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตั้งผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๓๗

๒. ประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตั้งผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๙

๓. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๙๗/๓๔๔๔ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การเบิกจ่ายค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ และผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เพื่อให้เห็นภาพชัดเจนในการปฏิบัติงานภายใต้บริบทของหน่วยงานราชการที่สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎร จึงขอเสนอองค์ความรู้เรื่องการแต่งตั้งผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญจัดตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดังต่อไปนี้

ความหมายของผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หมายถึง บุคคลที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอชื่อต่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อตั้งเป็นผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทน

ราษฎร ซึ่งมีคุณสมบัติตรงตามหลักเกณฑ์ และวิธีการตั้งผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อทำหน้าที่ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามที่ได้รับมอบหมาย

ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หมายถึง บุคคลที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอชื่อต่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีคุณสมบัติตรงตามหลักเกณฑ์และวิธีการตั้งผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบในการให้คำแนะนำปรึกษาทางด้านวิชาการที่เป็นประโยชน์ให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ความเป็นมาของการจัดจ้างบุคคลเพื่อช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

โดยที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๙ ได้อนุมัติงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับช่วยการดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกระทรวงการคลังได้อนุมัติให้ใช้งบประมาณดังกล่าวสำหรับจัดจ้างบุคคลเพื่อช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงได้มีประกาศสภาผู้แทนราษฎร เพื่อวางหลักเกณฑ์และวิธีการตั้งผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งในขณะนั้นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑ ท่านสามารถเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติตั้งเป็นผู้ช่วย

ดำเนินงานได้ ๑ คน ค่าตอบแทนเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท ต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้เพิ่มจำนวนผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จาก ๑ คน เป็น ๒ คน ได้รับค่าตอบแทนเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท ต่อคน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๒ เพิ่มจำนวนผู้ช่วยดำเนินงานจาก ๒ คน เป็น ๓ คน ได้รับค่าตอบแทนเดือนละ ๔,๐๐๐ บาท ต่อคน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๔ เพิ่มจาก ๓ คน เป็น ๕ คน ได้รับค่าตอบแทนเดือนละ ๗,๗๘๐ บาทต่อคน และต่อมาในปี ๒๕๔๔ กรมบัญชีกลาง ได้อนุมัติให้เบิกจ่ายค่าตอบแทนของผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕ คน อัตราเดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท ต่อคน ต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑ คน

สำหรับตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๐ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ขอตั้งงบประมาณในหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ โดยกำหนดสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑ คน ต่อผู้เชี่ยวชาญ ๑ คน โดยสำนักการคลังและงบประมาณ ได้มีหนังสือทำความเข้าใจกับกระทรวงการคลัง เพื่ออนุมัติเบิกจ่ายค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยกระทรวงการคลังอนุมัติให้เบิกจ่ายในอัตราคนละ ๑๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน ต่อมาในปี ๒๕๔๔ กรมบัญชีกลาง ได้อนุมัติให้เบิกจ่ายค่าตอบแทนให้

กับผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในอัตราเดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท ต่อคน

๑. การตั้งผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑ ท่าน เสนอชื่อผู้ช่วยดำเนินงานได้ จำนวน ๕ คน และได้รับค่าตอบแทนเดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท/คน

กรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับการเลือกตั้งใหม่

๑. ดำเนินการทำหนังสือเรียนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อแจ้งให้เสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติเพื่อตั้งเป็นผู้ช่วยดำเนินงาน โดยนำเสนอเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรลงนาม

๒. จัดส่งเอกสารให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วย

- หลักเกณฑ์และวิธีการตั้งผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

- แบบฟอร์มการเสนอตั้งผู้ช่วยดำเนินงาน พร้อมใบรายงานตัวเป็นผู้ช่วยดำเนินงานฯ

๓. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติ พร้อมให้คำรับรองว่าผู้ที่ถูกเสนอชื่อนั้นเคยปฏิบัติหรือประสานงานทางด้านการเมืองมาแล้วไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้ในระเบียบ โดยกรอกแบบฟอร์มใบเสนอตั้งผู้ช่วยดำเนินงาน

จำนวน ๕ คน และนำผู้ที่ถูกเสนอชื่อ มารายงานตัวต่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๔. ให้ผู้ถูกเสนอชื่อ กรอกแบบฟอร์มใบรายงานตัว พร้อมยื่นเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องมีลายมือชื่อของผู้ถูกเสนอชื่อ

๕. ลงทะเบียนรับที่กลุ่มงานบริหารงานบุคคล สำนักบริหารงานกลาง โดยหลักฐานที่ต้องยื่นพร้อมกับใบรายงานตัว ได้แก่

- สำเนาทะเบียนบ้าน/บัตรประชาชน
- หลักฐานแสดงวุฒิการศึกษา
- รูปถ่าย ๑ นิ้ว ๒ รูป
- ใบรับรองแพทย์
- ใบเปลี่ยนชื่อ/สกุล (ถ้ามี)

๖. สำนักบริหารงานกลางตรวจสอบคุณสมบัติจากหลักฐานของผู้ถูกเสนอชื่อ เป็นผู้ช่วยดำเนินงานฯ ให้ถูกต้องตรงตามหลักเกณฑ์และวิธีการตั้งผู้ช่วยดำเนินงานฯ

๗. ดำเนินการทำคำสั่งสำนักงานฯ เพื่อตั้งเป็นผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยเสนอตามสายการบังคับบัญชา เพื่อลงนามในคำสั่งสำนักงานฯ ต่อไป โดยให้มีผลนับแต่วันเลือกตั้ง

๘. จัดส่งสำเนาคำสั่งสำนักงานฯ พร้อมกับเอกสารหลักฐานการเสนอตั้งที่เกี่ยวข้องให้ผู้อำนวยความสะดวกกลุ่มงานฯ ลงนามในบันทึก เพื่อส่งมอบให้กับกลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ เพื่อจัดเก็บเข้า

แฟ้มประวัติ และจัดทำบัตรประจำตัวต่อไป

๙. จัดส่งสำเนาคำสั่งสำนักงานฯ ให้กับสำนักการคลังและงบประมาณ เพื่อวางฎีกาเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้กับผู้ช่วยดำเนินงานตามที่ได้รับตั้งตามคำสั่งสำนักงานฯ

๑๐. จัดส่งสำเนาคำสั่งสำนักงานฯ ให้กับสำนักรักษาความปลอดภัย เพื่อดำเนินการทำบัตรติดรถยนต์ผ่านเข้า-ออกภายในบริเวณรัฐสภา

กรณียืนยันการตั้งประจำปีงบประมาณ

๑. ดำเนินการทำหนังสือเรียนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อแจ้งว่าผู้ช่วยดำเนินงาน จำนวน ๕ คน ต้องพ้นจากตำแหน่งในวันสิ้นปีงบประมาณ (๓๐ กันยายน ของทุกปี) โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อาจยืนยันการตั้งบุคคลเดิม หรือประสงค์จะเปลี่ยนบุคคลใหม่ ได้ที่กลุ่มงานบริหารงานบุคคล

๒. จัดส่งเอกสารให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วย

- แบบฟอร์มยืนยันการตั้งผู้ช่วยดำเนินงาน (ประจำปีงบประมาณ)

- ใบรายงานตัวเป็นผู้ช่วยดำเนินงาน (กรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประสงค์จะเปลี่ยนผู้ช่วยดำเนินงาน)

๓. กรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยืนยันตั้งผู้ช่วยดำเนินงานคนเดิม จะดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของรายชื่อผู้ที่ได้รับการยืนยันการตั้งตามที่สำนักงาน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้มีคำสั่งตั้งไปแล้ว (ปีงบประมาณเดิม)

๔. กรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประสงค์จะเปลี่ยนตัวผู้ช่วยดำเนินงานให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แจ้งรายชื่อผู้ช่วยดำเนินงานรายใหม่แทนรายเดิม ลงในแบบฟอร์มยืนยันการตั้งผู้ช่วยดำเนินงานพร้อมกับแนบใบรายงานตัวและหลักฐานที่เกี่ยวข้องของผู้ถูกเสนอชื่อเป็นผู้ช่วยดำเนินงานคนใหม่

๕. ลงทะเบียนรับที่กลุ่มงานบริหารงานบุคคล สำนักบริหารงานกลาง

๖. สำนักบริหารงานกลางตรวจสอบคุณสมบัติจากหลักฐานของผู้ถูกเสนอชื่อเป็นผู้ช่วยดำเนินงานฯ ให้ถูกต้องตรงตามหลักเกณฑ์และวิธีการตั้งผู้ช่วยดำเนินงานฯ

๗. ดำเนินการทำคำสั่งตั้งผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ของปี

๘. จัดส่งสำเนาคำสั่งสำนักงานฯ ให้กับกลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติสำนักการคลังและงบประมาณ และสำนักรักษาความปลอดภัย

การเปลี่ยนผู้ช่วยดำเนินงานฯ

๑. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถแจ้งความประสงค์ขอเปลี่ยนผู้ช่วยดำเนินงานในระหว่างปีงบประมาณได้ โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรอกแบบฟอร์มการเปลี่ยนผู้ช่วยดำเนินงาน และให้นำ

ผู้ที่ถูกเสนอชื่อมารายงานตัวต่อสำนักงาน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๒. ให้ผู้ถูกเสนอชื่อกรอกแบบ
ฟอร์มใบรายงานตัว พร้อมยื่นเอกสารหลัก
ฐานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องมีลายมือชื่อของ
ผู้ถูกเสนอชื่อ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ลงชื่อรับรองในใบรายงานตัว

๓. ลงทะเบียนรับที่กลุ่มงาน
บริหารงานบุคคล สำนักบริหารงานกลาง

๔. สำนักบริหารงานกลางตรวจ
สอบคุณสมบัติจากหลักฐานของผู้ถูกเสนอ
ชื่อเป็นผู้ช่วยดำเนินงานฯ ให้ถูกต้องตรง
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการตั้งผู้ช่วยดำเนิน
งานฯ

๕. เมื่อถูกต้องสมบูรณ์ตาม
คุณสมบัติที่กำหนดไว้ ดำเนินการทำคำสั่ง
สำนักงานฯ เพื่อตั้งเป็นผู้ช่วยดำเนินงานของ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนคนเดิมต่อไป

ทั้งนี้ จะต้องตรวจสอบวันที่มีผลใน
การเปลี่ยนผู้ช่วยดำเนินงาน และประสาน
กับสำนักการคลังฯ เพื่อขอข้อมูลการรับค่า
ตอบแทน ว่าผู้ช่วยดำเนินงานคนเดิม รับ
ค่าตอบแทนของเดือนนั้น ๆ ไปแล้วหรือยัง
หากยังไม่ได้รับค่าตอบแทนให้แจ้งระเบียบการ
เบิกจ่ายหรือถ้ารับค่าตอบแทนไปแล้วให้
นำเงินคืนพร้อมแนบหลักฐานการเงิน
มาด้วย จึงจะสามารถดำเนินการทำคำสั่ง
สำนักงานฯ เพื่อตั้งเป็นผู้ช่วยดำเนินงานได้

๖. จัดส่งสำเนาคำสั่งสำนักงานฯ
ให้กับกลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ

สำนักการคลังและงบประมาณ และสำนัก
รักษาความปลอดภัย

กรณีให้พ้นจากหน้าที่

การดำเนินการทำคำสั่งให้ผู้ช่วย
ดำเนินงานพ้นจากหน้าที่ มี ๒ กรณี คือ

๑. กรณีที่ผู้ช่วยดำเนินงานแจ้ง
ความประสงค์ขอลาออกจากตำแหน่ง
ดำเนินการดังนี้

- ผู้ช่วยดำเนินงาน กรอกแบบ
ฟอร์มขอลาออกจากการเป็นผู้ช่วยดำเนินงาน
พร้อมยื่นเอกสารและลงทะเบียนรับที่กลุ่มงาน
บริหารงานบุคคล สำนักบริหารงานกลาง

- ตรวจสอบสถานภาพของผู้ช่วย
ดำเนินงานที่แจ้งความประสงค์ขอลาออก
ว่าเป็นผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกฯ
ท่านใด และเป็นผู้ช่วยดำเนินงานคนที่เท่าไร

- ดำเนินการทำคำสั่งสำนักงานฯ
เพื่อให้ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎรพ้นจากหน้าที่

๒. กรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
แจ้งความประสงค์ให้ผู้ช่วยดำเนินงาน พ้น
จากหน้าที่ดำเนินการดังนี้

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรอก
แบบฟอร์มให้ผู้ช่วยดำเนินงาน พ้นจาก
หน้าที่พร้อมยื่นเอกสารและลงทะเบียนรับที่
กลุ่มงานบริหารงานบุคคล สำนักบริหารงาน
กลาง

- ตรวจสอบสถานภาพของผู้ช่วย
ดำเนินงานที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้พ้น

จากหน้าที่ว่าเป็นผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท่านนั้นหรือไม่ และเป็นผู้ช่วยดำเนินงานคนที่เท่าไร

- ดำเนินการทำคำสั่งสำนักงานฯ เพื่อให้ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากหน้าที่

ทั้งนี้ จะต้องตรวจสอบวันที่มีผลในการให้พ้นจากหน้าที่ โดยประสานกับสำนักงานการคลังฯ ว่าผู้ช่วยดำเนินงานคนดังกล่าวรับค่าตอบแทนของเดือนนั้น ๆ ไปแล้วหรือยัง หากยังไม่ได้รับค่าตอบแทน ให้แจ้งระงับการเบิกจ่าย หรือถ้ารับค่าตอบแทนไปแล้วให้นำเงินคืนคลังพร้อมแนบหลักฐานการคืนเงินมาด้วย

๓. จัดส่งสำเนาคำสั่งสำนักงานฯ ให้กับกลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติสำนักงานการคลังและงบประมาณ และสำนักรักษาความปลอดภัย

๒. การตั้งผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑ ท่านเสนอชื่อผู้เชี่ยวชาญประจำตัวได้ ๑ คน และได้รับค่าตอบแทนเดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท/คน

กรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับการเลือกตั้งใหม่

๑. ดำเนินการทำหนังสือเรียนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อแจ้งให้เสนอ

ชื่อผู้มีคุณสมบัติเพื่อตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยนำเสนอเลขธิการสภาผู้แทนราษฎรลงนาม

๒. จัดส่งเอกสารให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วย

- หลักเกณฑ์และวิธีการตั้งผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

- แบบฟอร์มการเสนอตั้งผู้เชี่ยวชาญประจำตัวฯ พร้อมใบรายงานตัวเป็นตั้งผู้เชี่ยวชาญประจำตัวฯ

๓. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติ โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องให้คำรับรองว่าผู้นั้นเคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามแบบฟอร์มใบเสนอตั้งผู้เชี่ยวชาญประจำตัวฯ

๔. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนำผู้ที่ถูกเสนอชื่อมารายงานตัวต่อสำนักงานเลขธิการสภาผู้แทนราษฎร และผู้ถูกเสนอชื่อ กรอกแบบฟอร์มใบรายงานตัว พร้อมยื่นเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องมีลายมือชื่อของผู้ถูกเสนอชื่อ

๕. ลงทะเบียนรับที่กลุ่มงานบริหารงานบุคคล สำนักบริหารงานกลาง โดยหลักฐานที่ต้องยื่นพร้อมกับใบรายงานตัว ได้แก่

- สำเนาทะเบียนบ้าน/บัตรประชาชน

- หลักฐานแสดงวุฒิการศึกษา

- รูปถ่าย ๑ นิ้ว ๒ รูป
- ใบรับรองแพทย์
- ใบเปลี่ยนชื่อ/สกุล (ถ้ามี)

๖. สำนักบริหารงานกลางตรวจสอบคุณสมบัติจากหลักฐานของผู้ถูกเสนอชื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญประจำตัวฯ ให้ถูกต้องตรงตามหลักเกณฑ์และวิธีการตั้งผู้เชี่ยวชาญประจำตัวฯ

๗. ดำเนินการทำคำสั่งสำนักงานฯ เพื่อตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยเสนอตามสายการบังคับบัญชา เพื่อลงนามในคำสั่งสำนักงานฯ ต่อไป โดยให้มีผลนับแต่วันเลือกตั้ง

๘. จัดส่งสำเนาคำสั่งสำนักงานฯ พร้อมกับเอกสารหลักฐานการเสนอตั้ง ที่เกี่ยวข้องให้ผู้อำนวยความสะดวกกลุ่มงานฯ ลงนามในบันทึก เพื่อส่งมอบให้กับกลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ เพื่อจัดเก็บเข้าแฟ้มประวัติและจัดทำบัตรประจำตัวต่อไป

๙. จัดส่งสำเนาคำสั่งสำนักงานฯ ให้กับสำนักการคลังและงบประมาณฯ เพื่อวางฎีกาเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้กับผู้เชี่ยวชาญประจำตัวฯ ตามที่ได้รับตั้งตามคำสั่งสำนักงานฯ

๑๐. จัดส่งสำเนาคำสั่งสำนักงานฯ ให้กับสำนักรักษาความปลอดภัย เพื่อดำเนินการทำบัตรติดรถยนต์ผ่านเข้า-ออกภายในบริเวณรัฐสภา

การสอบคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิก

ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะดำเนินการในกรณีที่ถูกเสนอชื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี การคัดเลือกจะดำเนินการโดยคณะกรรมการที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้ง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

๑. ดำเนินการประสานประธานกรรมการ และกรรมการดำเนินการสอบฯ เพื่อนัดวัน เวลา และสถานที่สอบคัดเลือก

๒. ประสานผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกฯ เพื่อแจ้งวัน เวลา และสถานที่สอบคัดเลือก

๓. ดำเนินการสอบข้อเขียน และสอบสัมภาษณ์ตามวัน และเวลาที่กำหนด

๔. จัดทำรายงานผลการสอบ และนำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาเห็นชอบ

๕. ดำเนินการทำคำสั่งสำนักงานฯ เพื่อตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยเสนอตามสายการบังคับบัญชา เพื่อลงนามในคำสั่งสำนักงานฯ โดยให้มีผลนับแต่วันที่เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พิจารณาลงนามเห็นชอบผลการสอบคัดเลือก

๖. จัดส่งสำเนาคำสั่งสำนักงานฯ ให้กับกลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ สำนักงานการคลังและงบประมาณ และสำนัก รักษาความปลอดภัย

กรณียื่นยันการตั้งประจำ ปีงบประมาณ

๑. ดำเนินการทำหนังสือเรียน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อแจ้งว่า ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิก ต้องพ้นจาก ตำแหน่งในวันสิ้นปีงบประมาณ (๓๐ กันยายน ของทำปี) โดยสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร อาจยื่นยันการตั้งบุคคลเดิม หรือ ประสงค์จะเปลี่ยนบุคคลใหม่ ได้ที่กลุ่มงาน บริหารงานบุคคล

๒. จัดส่งเอกสารให้กับสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วย

- แบบฟอร์มยื่นยันการตั้งผู้เชี่ยว ชาญประจำตัวสมาชิก (ประจำปีงบประมาณ)
- ใบรายงานตัวเป็นผู้เชี่ยวชาญ ประจำตัวสมาชิก (กรณีที่สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรประสงค์จะเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญประจำ ตัวสมาชิก)

๓. กรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ยื่นยันตั้งผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกคน เดิม จะดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง ของรายชื่อผู้ที่ได้รับการยื่นยันการตั้งตามที่ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้มี คำสั่งตั้งไปแล้ว (ปีงบประมาณเดิม)

๔. กรณีที่สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรประสงค์จะเปลี่ยนตัวผู้เชี่ยวชาญ ประจำตัวให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แจ้งรายชื่อผู้ช่วยดำเนินงานรายใหม่แทน รายเดิม ลงในแบบฟอร์มยื่นยันการตั้ง ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิก พร้อมกับ แนบใบรายงานตัวและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ของผู้ถูกเสนอชื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญประจำตัว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใหม่

๕. ลงทะเบียนรับที่กลุ่มงาน บริหารงานบุคคล สำนักบริหารงานกลาง

๖. สำนักบริหารงานกลางตรวจ สอบคุณสมบัติจากหลักฐานของผู้ถูกเสนอ ชื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญประจำตัวฯ ให้ถูกต้อง ตรงตามหลักเกณฑ์และวิธีการตั้งผู้เชี่ยว ชาญ ประจำตัวฯ

๗. ดำเนินการทำคำสั่งตั้ง ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ของปี

๘. จัดส่งสำเนาคำสั่งสำนักงานฯ ให้กับกลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ สำนักงานการคลังและงบประมาณ และสำนัก รักษาความปลอดภัย

การเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญประจำตัว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๑. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สามารถแจ้งความประสงค์ขอเปลี่ยน

ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวในระหว่างปีงบประมาณ ได้ โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรอกแบบฟอร์มการเปลี่ยนชื่อผู้เชี่ยวชาญประจำตัว และให้นำผู้ที่ถูกเสนอชื่อมารายงานตัวต่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๒. ให้ผู้ถูกเสนอชื่อกรอกแบบฟอร์มใบรายงานตัว พร้อมยื่นเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องมีลายมือชื่อของผู้ถูกเสนอชื่อ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงชื่อรับรองในใบรายงานตัว

๓. ลงทะเบียนรับที่กลุ่มงานบริหารงานบุคคล สำนักบริหารงานกลาง

๔. วิเคราะห์ ตรวจสอบหลักฐาน และคุณสมบัติของผู้ถูกเสนอชื่อ เป็นผู้เชี่ยวชาญคนใหม่ ให้ถูกต้องตรงตามหลักเกณฑ์และวิธีการตั้งผู้เชี่ยวชาญประจำตัวฯ

๕. เมื่อถูกต้องสมบูรณ์ตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ ดำเนินการทำคำสั่งสำนักงานฯ เพื่อตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนคนเดิมต่อไป

ทั้งนี้ จะต้องตรวจสอบวันที่มีผลในการเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิก และประสานกับสำนักการคลังฯ ว่าผู้เชี่ยวชาญคนเดิม รับค่าตอบแทนของเดือนนั้น ๆ ไปแล้วหรือยัง หากยังไม่ได้รับค่าตอบแทนให้แจ้งระบบการเบิกจ่ายหรือถ้ารับค่าตอบแทนไปแล้วให้นำเงินคืนพร้อมแนบหลักฐานการคืนเงินมาด้วย จึงจะสามารถดำเนินการทำคำสั่งสำนักงานฯ เพื่อตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญได้

๖. จัดส่งสำเนาคำสั่งสำนักงานฯ ให้กับกลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ สำนักการคลังและงบประมาณ และสำนักรักษาความปลอดภัย

กรณีให้พ้นจากหน้าที่

การดำเนินการทำคำสั่งให้ผู้เชี่ยวชาญพ้นจากหน้าที่ มี ๒ กรณี คือ

๑. กรณีที่ผู้เชี่ยวชาญแจ้งความประสงค์ขอลาออกจากตำแหน่ง ดำเนินการดังนี้

- ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกกรอกแบบฟอร์มขอลาออกจากการเป็นผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พร้อมยื่นเอกสารและลงทะเบียนรับที่กลุ่มงานบริหารงานบุคคล สำนักบริหารงานกลาง

- ตรวจสอบสถานภาพของผู้เชี่ยวชาญที่แจ้งความประสงค์ขอลาออกว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท่านใด

- ดำเนินการทำคำสั่งสำนักงานฯ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ้นจากหน้าที่

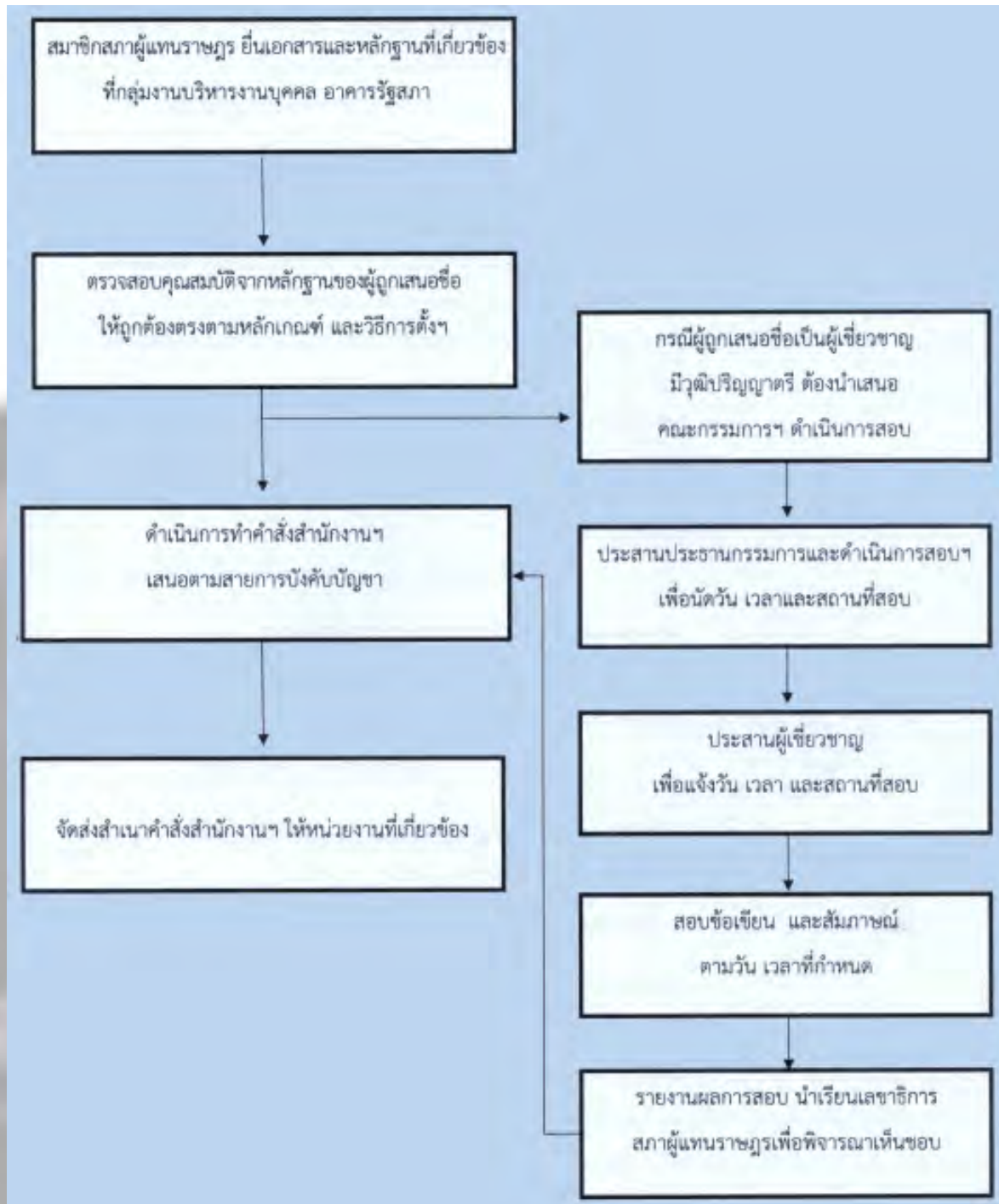
๒. กรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแจ้งความประสงค์ให้ผู้ช่วยดำเนินงาน พ้นจากหน้าที่ ดำเนินการดังนี้

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรอกแบบฟอร์มให้ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว พ้นจาก

๒.๓ แผนภาพขั้นตอนการตั้งผู้ช่วยดำเนินงาน และผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

หน้าที่ พร้อมยื่นเอกสารและลงทะเบียนรับ ที่กลุ่มงานบริหารงานบุคคล สำนักบริหาร งานกลาง

- ตรวจสอบสถานภาพของ ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร ว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรท่านนั้นหรือไม่

- ดำเนินการทำคำสั่งสำนักงานฯ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรพ้นจากหน้าที่

ทั้งนี้ จะต้องตรวจสอบวันที่มีผล ในการพ้นจากหน้าที่ และประสานกับสำนัก การคลังฯ ว่าผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิก คนดังกล่าว รับค่าตอบแทนของเดือนนั้น ๆ ไปแล้วหรือยัง หากยังไม่ได้รับค่าตอบแทน ให้แจ้งระงับการเบิกจ่าย หรือถ้ารับค่า ตอบแทนไปแล้วให้นำเงินคืนคลังพร้อมแนบ หลักฐานการ คืนเงินมาด้วย

๓. จัดส่งสำเนาคำสั่งสำนักงานฯ ให้กับกลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ สำนักการคลังและงบประมาณ และสำนัก รักษาความปลอดภัย

๓. องค์ความรู้ที่ใช้ในการตั้งผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผู้เชี่ยวชาญประจำตัว สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร

๓.๑ ความรู้ชัดแจ้ง (EK : Explicit Knowledge)

๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

จำนวนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีใน สภาผู้แทนราษฎร

๒) ประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตั้งผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๓๗

๓) ประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตั้งผู้เชี่ยวชาญ ประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๙

๔) ระเบียบกระทรวงการคลัง ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๔๐๙.๓/๓๕๔๔ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การเบิกจ่ายค่าตอบแทน ผู้เชี่ยวชาญและผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร

๕) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖

๖) ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับ ระดับการศึกษา

๗) ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับ ประเภทของการดำรงตำแหน่งของผู้ถูก เสนอชื่อ

๓.๒ ความรู้แบบฝังลึก (TK : Tacit Knowledge)

๑) เทคนิคการตรวจสอบ คุณสมบัติทั่วไปของผู้ถูกเสนอชื่อ

๒) เทคนิคการตรวจสอบ คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งของผู้ถูก เสนอชื่อ

๓) เทคนิคการตรวจสอบรายชื่อ โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนงาน

๔) เทคนิคการประสานงาน

การตั้งผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นงานที่จะต้องอาศัยความรู้ การสังเกตและการประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ โดยการดำเนินงานนั้นมีองค์ความรู้แบบฝังลึกและเทคนิคที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑) เทคนิคการตรวจสอบคุณสมบัติทั่วไปของผู้ถูกเสนอชื่อ

การตรวจสอบคุณสมบัติทั่วไป ตามหลักเกณฑ์และวิธีการตั้งผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๒ (๔) หรือหลักเกณฑ์และวิธีการตั้งผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๑ (๕) กำหนดว่า “ไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่ง หรือเงินเดือนประจำ ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการการเมือง ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง พนักงานหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ

โดยดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติทั่วไปจากแบบใบรายงานตัวของผู้ถูกเสนอชื่อ ว่าผู้ถูกเสนอชื่อประกอบอาชีพอะไร และดำรงตำแหน่งอะไรในปัจจุบัน ทั้งนี้ หากในใบรายงานตัวระบุว่าผู้ถูกเสนอชื่อประกอบอาชีพก้ำกันั้น ซึ่งจากการเทียบเคียงการดำรงตำแหน่งของกระทรวงมหาดไทย

กำหนดว่าตำแหน่งก้ำกันั้นไม่ถือเป็นตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น โดยกำหนดว่าตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น ได้แก่ นายก/รองนายก อบต. นายก/รองนายก อบจ. นายก/รองนายกเทศบาล และนายก/รองนายกเทศมนตรี ดังนั้น จึงสามารถตั้งผู้ถูกเสนอชื่อที่ดำรงตำแหน่งก้ำกันั้นเป็นผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้

๒) เทคนิคการตรวจสอบคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งของผู้ถูกเสนอชื่อ

การตรวจสอบคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งด้านคุณวุฒิการศึกษาของผู้ถูกเสนอชื่อเป็นผู้ช่วยดำเนินงาน และผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ถูกเสนอชื่อจะต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับที่กำหนดไว้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการตั้งผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๑ กำหนดให้ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องมีคุณวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท ปริญญาตรี ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประกาศนียบัตรวิชาชีพ และมัธยมศึกษาตอนปลาย

โดยดำเนินการตรวจสอบคุณวุฒิการศึกษาแบบใบรายงานตัวของผู้ถูกเสนอชื่อ และสำเนาคุณวุฒิการศึกษา โดยตรวจสอบว่าผู้ถูกเสนอชื่อได้รับประกาศนียบัตร

หรือได้รับปริญญาบัตรในระดับใด ทั้งนี้หากผู้ถูกเสนอชื่อเป็นผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ซึ่งเป็นวุฒิการศึกษาที่ปัจจุบันไม่มีการเปิดสอน ผู้ตรวจสอบก็จะต้องเทียบความรู้จากกระทรวงศึกษาธิการก็จะทราบว่าประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาเป็นวุฒิการศึกษาที่เทียบเท่ากับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนั้น จึงสามารถตั้งผู้ถูกเสนอชื่อที่มีคุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาเป็นผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้

๓) เทคนิคการตรวจสอบรายชื่อ
โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนงาน

การตรวจสอบรายชื่อผู้ถูกเสนอชื่อเป็นผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาสนับสนุนงานตรวจสอบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้สูงขึ้น และเพื่อมิให้เกิดการแต่งตั้งซ้ำซ้อนกัน โดยการใช้โปรแกรมค้นหารายชื่อทับซ้อน

เมื่อตรวจสอบคุณสมบัติทั่วไป และคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งของผู้ถูกเสนอชื่อแล้ว จะต้องมีการตรวจสอบสถานภาพการดำรงตำแหน่งผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ว่ามีการดำรงตำแหน่งผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือ

ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท่านอื่นหรือไม่ เพื่อมิให้เกิดการแต่งตั้งซ้ำซ้อนกัน โดยตรวจสอบด้วยโปรแกรมค้นหารายชื่อทับซ้อน หากพบมีการดำรงตำแหน่งเป็นผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท่านอื่นอยู่ จะดำเนินการแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เสนอชื่อทราบ เพื่อที่จะได้ดำเนินการให้ผู้ถูกเสนอชื่อพ้นจากตำแหน่งเดิมก่อนจึงจะดำเนินการแต่งตั้งได้ หรือ เปลี่ยนผู้ถูกเสนอชื่อรายใหม่เพื่อดำเนินการต่อไป

๔) เทคนิคการประสานงาน

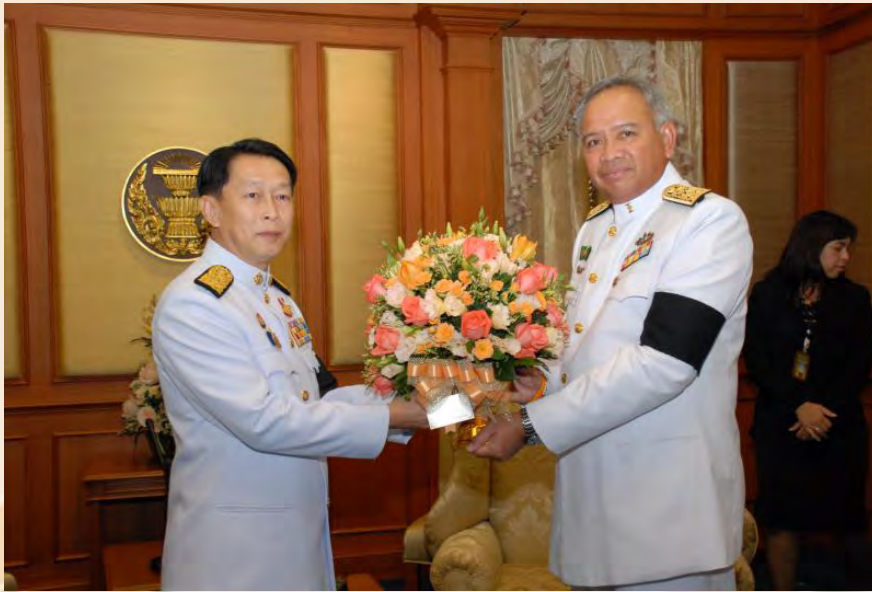
การดำเนินการแต่งตั้งผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อพบข้อสังเกตหรือข้อผิดพลาดของบุคคลที่ถูกเสนอชื่อ ผู้ตรวจสอบจะต้องดำเนินการสอบถามและหาข้อเท็จจริง โดยการประสานไปยังที่มาของข้อสังเกตหรือข้อผิดพลาดนั้น ซึ่งผู้ตรวจสอบจะต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และการใช้วาจาที่สุภาพอ่อนน้อม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องครบถ้วน ไม่เกิดความขัดแย้งทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร บุคคลผู้ถูกเสนอชื่อ และหน่วยงานอื่นที่ให้ข้อมูล

การเสด็จฯ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔

กองบรรณาธิการ

ที่ปรึกษา

นายจรูญ พันธุ์เปรี๊ยะ
นางเพียงฤทัย โชติทัตต์

บรรณาธิการ

นายอนุช สัตยฐิติเสรี

กองบรรณาธิการ

ผู้อำนวยการสำนักสารสนเทศ
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ
ผู้อำนวยการสำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ
ผู้อำนวยการสำนักภาษาต่างประเทศ
ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ๑
ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ๒
ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ๓
นางสุภาวดี ชีตชิน
นายเจษฎาพร นนทพันธ์
นางอารยะหญิง จอมพลาพล
นายธีรวัฒน์ วงศาสุวรรณ
นายณัฐวัชร มังคละคุปต์
นางสาวศุภพรรัตน์ สุขพุ่ม
นางสาวสุนิศา บุญญานนท์
นายสุเทพ เอี่ยมคง
นายเชษฐา ทองยิ่ง
นางสาวลิตาวิรี ธีรวิรุฬห์
นายเจนฤทธิ์ ทองคำผดุง
นางอรรวลี จันทร์บุญแก้ว
นายหริินทร์ สุตะบุตร
นายสุธิต์กิตต์ อรรถประดิษฐ์

ฝ่ายจัดทำอาร์ตเวิร์กและจัดพิมพ์

นายวีระพันธ์ สุขสมบัติ
นางบุษราคัม เขาวนศิริ
นางสาวปริศนา ถาวรยุทธ
นายสุรัชย์ เจนนวัตร
นางจรัพร ไชยจรัส
นายเอกวีร์ อินเอี่ยม
นางนันทนา ปอยสูงเนิน
นายมานะ เรืองสอน
นายนิธิทัศน์ องค์กรวิชัย
นายสุวัฒน์ จันสุตะ
นายพิศิษฐ์ รัตนวงศ์
นางปิยฉัตร จิตต์เจริญ
นางสาวทิพย์วิมล อ่อนกลิ่น
นายพรชัย แว่นแคว้น

ฝ่ายเผยแพร่

นายอนุช สัตยฐิติเสรี
นางสุภาวดี ชีตชิน
นายณัฐวัชร มังคละคุปต์
นางสาวมณฑนา ศรีเพ็ญประภา
นางเสาวนีย์ สุกใส
นางสาววิจิตรา น้ำวัฒนไพบูลย์
นางสาวน้ำทิพย์ หวังสุดใจ
นางอรรวลี จันทร์บุญแก้ว
นายสุธิต์กิตต์ อรรถประดิษฐ์
นายชัยยา ประวันนา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
<http://www.parliament.go.th>